

es saig
maig 2013
n. 388

PRENSA
CORDA



CORRELL'NGUA
2013



L'ATUR, EL NOSTRE GRAN PROBLEMA

El 2009, fa quatre dies com qui diu, el ministre Corbacho va dir que Espanya no arribaria als quatre milions d'aturats. El 2011 la ministra Salgado va assegurar que no arribaria als cinc milions. L'any passat la ministra Báñez va dir que esperava no arribar a la xifra de sis milions, i ja els hem superat. Voldríem que ara no ens sortís en Montoro o en De Guindos, o en Rajoy en persona, per assegurar, jurar i perjurar que és impensable i impossible enfilarnos fins als set milions, perquè ja haurem begut oli. De fet, tot fa sospitar que la quantitat fatídica d'atur anirà en augment; és cert que ara, amb la temporada alta del turisme que es presenta com a bona o molt bona, tindrem altes de treballadors, però no ens enganem, es tracta d'un respir passatger que dura uns mesos, són contractes temporals, de poca durada.

Hem parlat darrerament en l'editorial de corrupció i mentides, que són, sens dubte, unes xacres que patim i fan molt de mal, que desmoralitzen els ciutadans i creen malestar i emprenyament. Fa de mal viure en una societat on impera el robatori i on pretenen fer-nos creure que tot millorarà aviat amb unes mentides que ni els mateixos que les diuen no se les creuen. Però el nostre gran problema és el de la gent sense feina i, per tant, sense ingressos per poder viure amb un mínim de dignitat.

Els que no tenim gaire idea d'economia sempre hem vist que la política d'austeritat i retallades forçosament havia de dur a més atur i menys consum, és una conseqüència inevitable. Hem arribat a una situació en què un augment dels impostos no suposa major recaptació perquè disminueixen les empreses que poden contribuir, els negocis que tanquen: és un cercle viciós que sembla no tenir sortida. La qüestió és que els bancs de fora deixaren doblers als d'aquí perquè fessin bestieses i ximpleries i ara volen recuperar el seu capital; i al pas que anam, més prest que tard, ens serà impossible pagar els interessos del deute; i això no ens ho empescam nosaltres, són molts els economistes seriosos i de prestigi els que ho afirmen.

No volem continuar. Veure els diaris d'avui amb la notícia dels més de sis milions d'aturats, dels 169.000 desocupats a les Balears i la nostra taxa d'atur del 28'5% ens ha duit a un descoratjament i a una sensació d'impotència que no us volem encomanar.



LA NOSTRA PORTADA

El Correllengua 2013, que ha estat notícia les darreres setmanes del mes d'abril, finalitza el mateix dia que escrivim aquestes retxes: dia 4 de maig una gran cadena humana a Palma ha de ser la cloenda d'una reivindicació multitudinària -tenim ben present que no serà la darrera- per protestar contra el tracte tan injust i vexatori que el Govern de les Illes Balears dona a la llengua catalana. Aquell Correllengua travessà el nostre terme municipal el passat diumenge dia 21 d'abril. En són testimoni les fotografies de **Miquel Fiolet** amb què hem muntat la nostra portada.

Trobareu més informació del Correllengua a la pàgines 24, 25 i 26.

SUMARI

- | | |
|---|-------------------------------|
| 02 Editorial | 24 Correllengua 2013 |
| 04 El temps | 27 Una ració de poesia |
| 05 Contes per fer i desfer | 28 Ens heu de fer una glosa |
| 05 Calaix de sastre | 32 Agenda cultural |
| 06 M'han dit que diuen | 34 Conferència sobre la presó |
| 07 Moviment demogràfic | 36 Sobre astronomia |
| 08 Recordam els que ens han deixat | 37 La pàgina de la Parròquia |
| 09 Una passejada, dues estampes | 38 Fa anys |
| 10 Sabeu on és | 39 Salsa violeta |
| 11 Fa vint anys | 40 Plana pinera |
| 12 L'Ajuntament informa | 42 Gloses |
| 16 Activitats de l'Escola de Música | 48 Una Xerradeta amb... |
| 18 Associació de la Premsa Forana de Mallorca | |
| 21 Els lectors escriuen | |
| 22 Flora d'Algaida | |
| 23 El racó de la glosa | |

Es Saig. Bolletí de l'Obra Cultural d'Algaida

D.L. P.M. 495/80

Revista mensual

DOMICILI

Apartat de correus n.5

Algaida

TELÈFONS

971125308 / 971665275

ADREÇA ELECTRÒNICA

essaig@premsaforana.cat

ADMINISTRACIÓ

Junta Directiva de l'OCB

d'Algaida

CONSELL DE REDACCIÓ

Isabel Busquets, Joan Mulet,

Pere Mulet, Gabriel Salas,

Gabriel Sastre, Miquel Sastre,

Miquel Serra

COL·LABORADORS

Llorenç Gil, Jaume Juan,

Catalina Martorell, Antònia Maria

Mulet, Jerònia Pou, Guillem

Sastre, Miquel Rafael, Núria

Sastre, Margalida Tomàs,

Jerònia Vanrell, Ajuntament

d'Algaida, Algaida Solidari, COF

PINA, Parròquia d'Algaida,

Titoieta Ràdio, Joan Barceló,

Pere Fullana Falconer, Margalida

Puigserver, Catalina Capellà



Es Saig només es
responsabilitza de l'editorial

La fotografia de Coloma Julià mostra el moment del relleu de la flama: les algaidines Cati Bauzá i Maria del Mar Garcia passen el testimoni als representants llucmajorers.

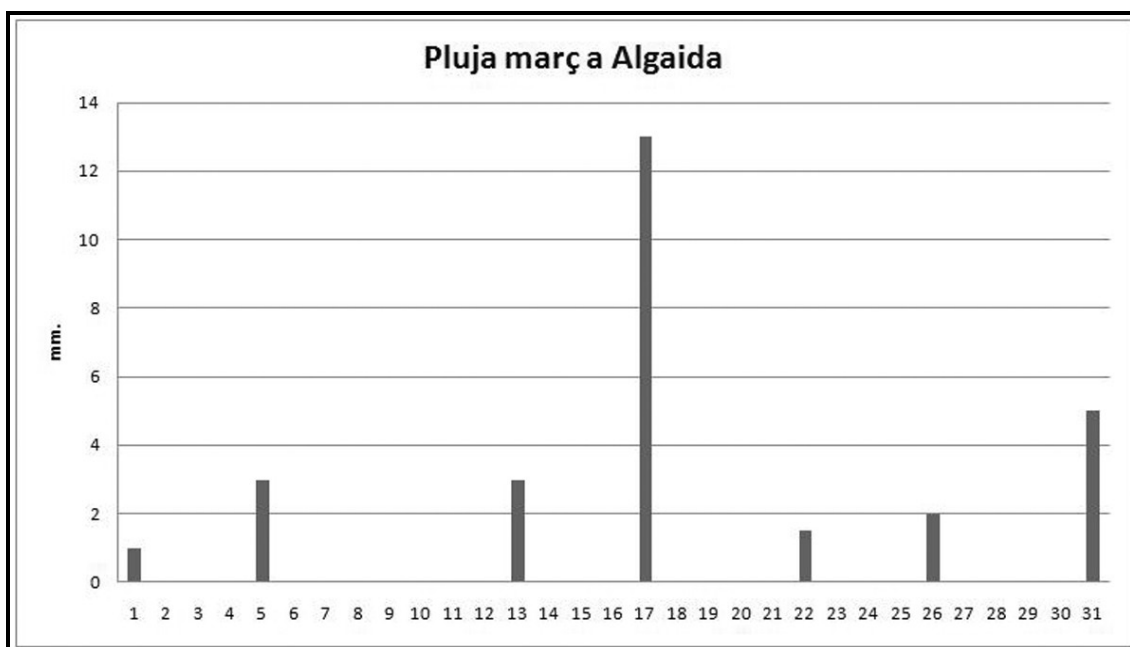
El temps

El mes de març es pot considerar com a lleugerament càlid, sobretot a causa de la calor que va fer les primeres setmanes. La temperatura al migdia es situava entorn dels 20 graus, fins i tot per damunt en alguns dies. Això es va acabar amb una entrada d'aire fred entre els dies 13 i el 16. Aquests dies la neu va aferrar a la serra de Tramuntana per damunt els 500 metres, però se'n varen acumular més de 50 cm per damunt dels 800. Això és una senyora nevada, poc habitual tan endavant i molt important per la quantitat que va deixar.

Ha plogut poc durant el març, ja que la majoria de dies la pluja ha estat inferior als 5 litres per metre quadrat. Només dia 17 va ser més destacable amb 13 litres i a final de mes, dia 31, en caigueren 5. Tot plegat ha deixat 28,5 litres per metre quadrat.

L'abril també ha començat amb molt de sol i caloreta. Fins dia 24 duim acumulats una vintena de litres. Però a finals de mes, una borrasca mediterrània ha deixat pluges abundants arreu de les illes. A Algaida li ha costat arribar, però finalment també han caigut, cosa que agrairà la pagesia. D'això en parlarem el mes que ve.

JOAN BARCELÓ TROBAT



FONAMENTS

Ens instal·làrem en aquest nou habitatge, agradable i tranquil fa un parell d'anys. Érem l'enveja de tots els amics. Hi havia espai perquè juguessin els més menuts i per a les grans festes dels no tan menuts. Teníem menjar assequible prop de casa, sostre per quan plovia, àmplies i agradables entrades de llum i corrent d'aire fresc, però, sobretot, tranquil·litat i molt bones vistes.

Molta gent, però, odiava aquell conjunt de cases en un paratge tan fabulós. Segur que era enveja el que ens tenien. Però estàvem tranquils, ja que d'altres ens defensaven i ens donaven suport. Tot i així, amb el anys, les veus d'aquell conjunt de gent es van anar enfortint. Cada vegada eren més. I no ho vàrem poder resistir. Finalment, la tranquil·litat passà a l'agonia i l'habitatge als enderrocs. Enderrocs dels nostres estimats i luxosos habitatges de Ses Covetes on tants bons records teníem.

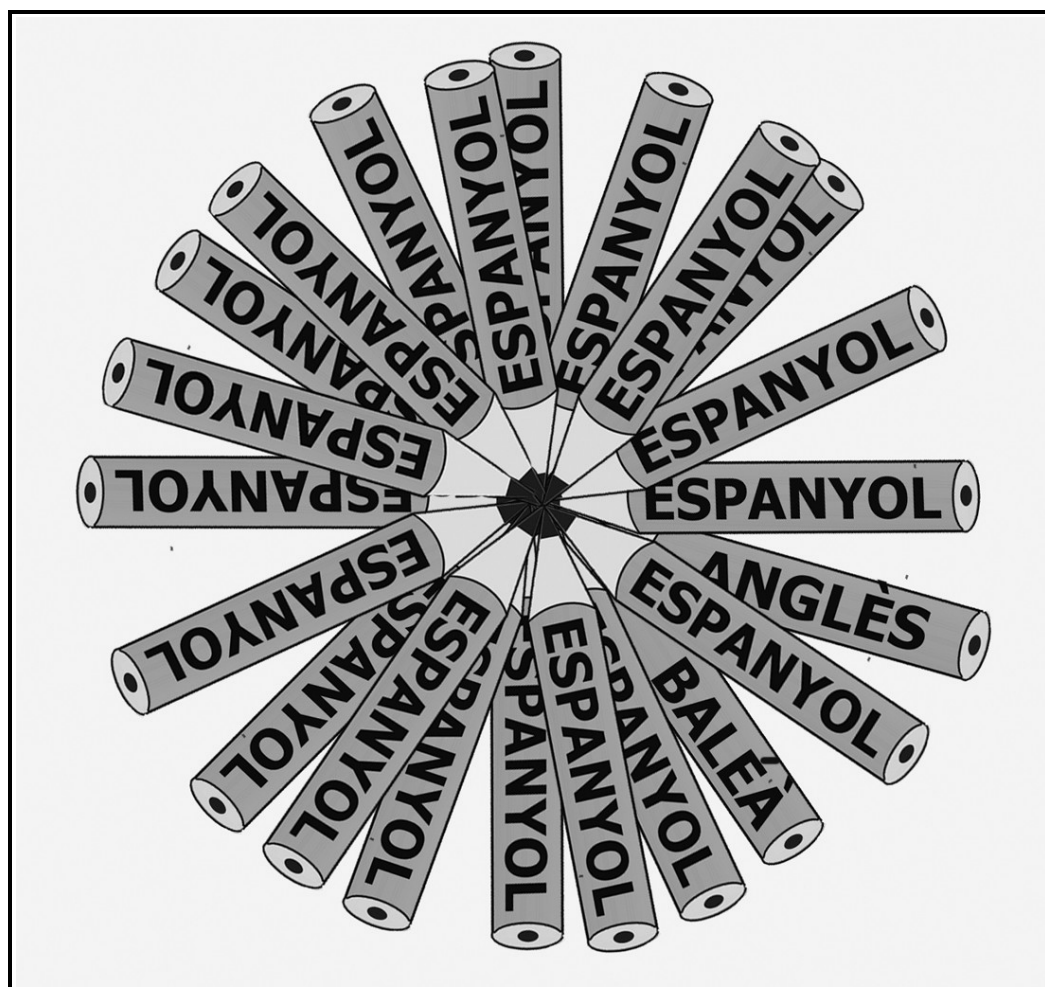
Mentre preniem el vol a la recerca d'una nova casa per a tanta família honrada de pardals, em vaig girar, desconcertat, per contemplar la destrossa.

Mai havia vist tanta gent contenta de veure com esbucaven casa nostra.

SOMIATRUITES

CALAIX DE SASTRE

DECRET DE TRILINGÜISME



En Calaix i Desastre

Contes per fer i desfer

M'han dit que diuen...

Aquest passat mes d'abril i els dos mesos que vénen, culturalment els algaidins hem tengut i tendrem una feinada; i si no, pegau una ullada a l'Agenda de Primavera i ho comprovareu. És un full que ha estat, i ha de seguir estant, ben a mà dins les famílies, perquè és impossible retenir totes les activitats programades durant aquesta primavera. Si vos hi fixau, hi ha actes per a tots els gustos i per a totes les edats. Del mes passat, l'abril, només direm que segons hem sentit, hi ha hagut



una assistència irregular, però a la majoria hi ha hagut bastant gent, o molta, i, el que és més important, a la sortida la gent feia bona cara, estava satisfeta. Només a títol d'exemple, ens han dit que al tema de la presó, un tema ben desconegut per a la majoria, l'assistència fou molt alta, i els comentaris molt favorables: havíem conegut un món fins llavors desconegut. I a altres amb manco assistència (curtmetratge o presentació de llibre, per exemple) el públic comentava que era una llàstima no hi hagués més gent. No volem acabar aquest comentari sense dir que molta gent ha parlat de la feinada que ha duit no només organitzar-ho, sinó, a més a més, coordinar-ho; i, de moment, la cosa va més que bé.

Ara ens queda molta feina, però feina de gust. Pensau que dins l'Agenda hi ha el mes de la música de la nostra Banda, que ja comença a ser tradicional i amb molt d'èxit, per cert. Hi ha un sector, ben nombrós, que també té, i ha tengut, una feinada: els espectadors del futbol per televisió. Hem sentit que són bastants els que qualche dissabte s'asseuen davant el televisor en haver dinat i no se n'aixequen fins devers les dotze de la nit. I l'endemà, altra vegada un parell, mallorquí, d'hores. Com veis, aquell comentari tan freqüent que Algaida és un poble "mort", el podeu donar per oblidat, és ben viu... almanco damunt els papers.

Com podeu suposar, avui també parlarem del temps. Fins la darrera setmana d'abril, les queixes de poca pluja i massa calor eren ben constants. Idò la darrera setmana ha canviat del tot: fred i pluja. I comentaris per a tots els gustos. La majoria trobam que era necessària una bona ploguda, i sembla que al final haurà estat així, ja que dúiem un any ben sec i les terres i els pinars ho necessitaven a les totes. I com que encara estàvem al mes d'abril, en general la gent la veu ben arribada. Però... Sí, hi ha qui encara hi troba què dir... Per exemple, els "hortelans" que ja havien sembrat les tomatigueres i els pebrers diuen que els hauran de tornar a sembrar. I els vinaters, que estan ben satisfets per la saó... ara es queixen que hauran de penjar-se la bomba d'esquitxar a l'esquena per prevenir les possibles malalties... Ja ho diu la dita, que mai plou a gust de tothom...

Fa un parell de setmanes sentírem a una rotllada que parlaven de l'aturada de l'autocar de línia, "des camión" que dèiem un temps, i comentaven si posarien l'aturada devers Sa Tanqueta o pel carrer nou que han obert, o han d'obrir, perquè està tancat encara. I, altra vegada, els comentaris eren ben dispars. Uns troben que és ben necessari que el bus no hagi de passar pel centre del poble, que és un problema quasi cada vegada, sempre hi ha cotxes que fan nosa per passar... i així ho tendria molt més bé, travessant per darrera les Escoles. Altres trobaven que això seria allunyar el servei públic dels usuaris, en comptes d'apropar-lo als ciutadans, que per ventura estaria millor devers la plaça. Ja veurem com acaba el tema, però de totes maneres, si el posen per allà on diuen, hauran de fer-hi qualche "cobro", tant pel fred i la pluja com per la calor i el sol d'estiu.

Hem tornat a sentir parlar de robatoris, altra vegada, però ara ja dins el poble, i directament a les persones. Ens han dit que hi ha hagut diversos casos en què una joveneta s'acosta a qualcú per demanar-li qualche cosa, i amb l'excusa que sigui li roba els euros, o una cadeneta, o... el que pot. Ens han dit que sol ser una joveneta que fa moixonies a gent major i se n'aprofita. Qui més qui manco ja està "al tanto" i procura posar-se en guàrdia, però val més anar alerta...

UN SORD

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Bartomeu Amengual Coll va morir dia 3 d'abril de 2013 a Pina i tenia 86 anys. 	Maria Llabrés Ramis ens deixà dia 13 d'abril de 2013 a Pina als 84 anys. 
Guillem Jordà Fiol va morir dia 19 d'abril de 2013 a Pina i tenia 85 anys. 	Climent Garau Salvà ens deixà dia 20 d'abril als 99 anys. 

Maria Capellà Pou ens deixà dia 9 d'abril als 86 anys.

Juana Alarcón Sánchez morí dia 25 d'abril a l'edat de 89 anys.

NAIXEMENTS

Marc Garí Pomar, fill d'Antonio i Laura, va néixer dia 3 d'abril.

Àngela Julià Maya, filla de Guillermo Juan i Margarita, va néixer dia 4 d'abril.

Joan Antoni Verde Vanrell, fill d'Óscar Antonio i Catalina, va néixer dia 5 d'abril.

Biel i Júlia Jaume Pérez, fills de Llorenç i Marta, varen néixer dia 10 d'abril.

Moviment demogràfic

EN MEMÒRIA DE CLIMENT GARAU

El passat dia 20 d'abril va morir als 99 anys en Climent Garau Salvà, un llucmajorer casat i arrelat a Algaida on ha passat bona part de la seva vida. Els darrers anys ha estat en una residència, però encara no fa molt, ben complits els noranta, el podíem veure tresscar pel poble amb una energia i una vitalitat envejables.

Entre les curolles que tenia en Climent, una era la de glosar i com a glosador va ser durant molts anys col·laborador assidu d'*Es Saig* i en les pàgines de la revista li hem publicat més de vuitanta gloses; la temàtica de les quals és molt diversa: moltes dedicades a Algaida, també records de temps passat i sovint el protagonista és el camp, la decadència i abandó de moltes terres i és que la pagesia era una altra passió d'en Climent.

No va ser la seva una vida tranquil·la i plàcida; en Climent va ser sempre un lluitador i la seva autobiografia i l'entrevista que li férem l'any 1978 a *Es Saig* ho demostra: la guerra el trobà a Barcelona i la va fer a la columna d'en Durruti, participà a l'expedició a Mallorca de Bayo, va estar empresonat dos anys, tengué contactes amb el contraban i l'estraperlo; en fi, una vida bastant agitada. En Climent era una persona inquieta i ideològicament contradictòria, capaç de defensar d'un dia per l'altre idees i persones oposades. Era així.

De les seves obres publicades coneixem *Historia de mi vida*, *Història de les Illes Balears*, *Història dels glosadors de Llucmajor*, *Honorifiquem els nostres artífexs*, *Casos, coses i personatges que deixaren record a Llucmajor*, *Història de sa Plaça d'Algaida*. Ara bé, ens consta que tenia inèdita una obra considerable.

Que en Climent descansi en pau.

PERE MULET



[...]

*En es Ponent trobareu
sa platja de s'Arenal,
una arena magistral,
blanca que bé admirareu,
també allà hi veureu
sa guapa posta de Sol,
en es cas dóna consol,
alabances contareu.*

[...]

Nota de la Redacció: Hem agafat aquesta imatge de Climent Garau i la glosa que reproduïm de la seva llibreta de gloses *Honorifiquem els nostres artífexs llucmajorers*, publicada a Llucmajor l'any 1982.

Som al camí de Can Mandívia, però el descobriment d'una figuera cent vegades estalonada ens fa pensar si qualque déu bondadós ens ha traslladat, cel i mar enllà, a territori eivissenc o formenterer. Les figueres, amb la seva “soca de pell d'orifany” (d'elefant) que cantà Josep Carner, han dormit tot l'hivern i cada abril esperam, com una meravella, el seu despertar. Perquè regalin d'aquí a uns mesos les “bosses de mel a l'amic i a l'estrany” que digué Carner.

MIQUEL SERRA



Una passejada, dues estampes

Sabeu on és?

Un **hotel** és un establiment comercial que posa a disposició d'una clientela itinerant habitacions moblades de lloguer per un preu diari. Els hotels estan classificats en categories marcades per estrelles. A més categoria, més luxe i millors serveis, els adjudiquen més estrelles.

Un **hotel rural** és aquell que està fora de les grans ciutats, de dimensions reduïdes i que solen estar situats enmig de la natura reaprofitant antigues possessions, o dins pobles amb caràcter rural.

Al nostre poble ja tenim una sèrie d'establiments classificats com a hotel rural, que quan estiguin totalment consolidats, podran diversificar la nostra petita guia comercial i crear alguns llocs de feina.

Topònims

Malgrat Hotel, Platges Peguera. Fou el primer anunci publicitari d'aquestes característiques, que es feu familiar a molts algaidins devers els anys cinquanta. Estava situat a un lateral d'una caseta de camp, vora la carretera de Manacor i just passat Son Munar, en direcció a Montuïri.

Hotel de Mar. Es va fer famós perquè era el que feia mil dels existents a les Balears. Va ser inaugurat per l'aleshores ministre franquista Manuel Fraga Iribarne. En aquell temps estaven prohibides les polèmiques sobre el seu emplaçament, ni si vulnerava cap Llei de Costes. Està situat damunt el litoral rocós que separa Cas Català de Ses Illetes, aleshores costa verge.

Cançó

Mirau-lo, es coix galera,
si fa pagar es jeure car!
Un duro me féu pagar
i vaig 'ver de rossegar
tota sa nit per en terra.

Pista

Aquest anunci d'**hotel**, està situat prop d'una creu de terme emblemàtica del nostre poble i també d'un pou públic, a l'altre costat. Si afegim que a la casa on està ubicat aquest establiment hi va viure un metge molt anomenat i, el seu fill, també metge, hi va néixer; ja haurem donat massa pistes.

Solució del mes passat

El pinar protagonista a *Es Saig* anterior està situat al Quarter III, dins la finca anomenada sa Basseta de Can Bondia, just a la raconada que limita amb el camí de Can Delomo i el camí Vell.

MIQUEL FIOLET



Es Saig de maig del 93 (núm. 149) oferia a la portada una fotografia ben interessant i amb història. Estava feta a Cartagena l'any 1921 i hi podem veure una dotzena de joves algaidins d'una vintena d'anys, tots ells uniformats i preparats per ser embarcats cap a la guerra d'Àfrica; però mentre esperaven per a la partida es produí el desastre d'Annual on l'exèrcit espanyol va sofrir més de 4.000 baixes; això va suposar un replantejament d'aquella guerra i aquests joves foren retornats a Mallorca; es pot dir que aquell desastre, que contribuí a la dictadura de Primo de Rivera, va ser beneficiós per a aquest grup d'algaidins. Tots ells estan identificats. Per cert que un d'ells, Bernat Serral, va morir a Cartagena d'un atac de cor poc després de fer-se aquesta foto.

Una part de la revista recull el parlament que Gabriel Janer Manila va fer a Castelltíx amb motiu dels vint-i-cinc anys del certamen que s'hi celebrava. De fet el que es commemorava era l'aniversari de l'inici del certamen que es va veure interromput per espai de set o vuit anys.

Trobam àmplia informació de l'Ajuntament sobre temes molt diversos: ordenació del cementeri, desafectació de la peixateria, sembra d'arbres, normes sobre tinença de cans, activitats diverses, festa del futbol per l'ascens a Primera Regional, col·laboració amb el nou disc de l'Orquestrina i més coses.

Pel Noticiari ens assabentam, entre altres fets, de la presentació d'un nou llibre sobre el Pare Pou. *Les tesis de Calatayud*, de Sebastià Trias i Alexandre Font, i també de la introducció a Algaida d'Unió Mallorquina.

En Miquel Fiolet, seguint amb la seva secció dels molins fariners, ens parlava de molins desapareguts, concretament parlava de quatre: el molí d'en Delabau estava a Sa Tanqueta als actuals números 7, 9 i 11; el molí d'en Portell també estava a Sa Tanqueta, molt a prop de l'anterior, als actuals números 27 i 29; el molí de Can Bril es trobava a un lateral del camí de Son Bou a Pina i en queden unes restes; i el molí de Son Corró, també a Pina, prop de les cases d'aquest nom, que no sabem si arribà a funcionar mai.

Trobam també àmplia informació de les Escoles i de Titoieta Ràdio; en ambdós casos la informació va acompanyada de nombroses fotografies d'excursions i de programes especials de la ràdio.

A les Notes d'art en Víctor Andreu feia la presentació de l'exposició de Dolors Maya Oliver a la Galeria Arts/Bearn de Ciutat i en Biel Sastre aprofitava per entrevistar-la a la Xerradeta. Na Dolors tenia aleshores quinze anys i explicava com va començar a interessar-se pel dibuix i la pintura, la seva enriquidora experiència al molí d'en Xina, de les seves preferències quant a colors i formes i dels seus projectes.



Convocada la beca de cooperació 2013

L'Ajuntament, a través de la Regidoria d'Educació, Cultura i Cooperació, ha aprovat les bases i la convocatòria d'una beca de cooperació per promoure la participació dels ciutadans d'Algaida, Pina i Randa a la tasca solidària ja iniciada per l'Ajuntament a la ciutat nicaragüenca de Ciudad Antigua (Nueva Segovia).

Les persones que estiguin interessades, poden consultar el Decret de Batlia núm. 75, de 13 de març de 2013, publicat a pàgina web municipal www.ajalgaida.net

El supermercat Suma farà descomptes a famílies necessitades en productes bàsics



L'Ajuntament d'Algaida i el supermercat Suma del municipi han signat un acord de col·laboració en matèria de Serveis Socials. Així, aquest establiment farà un 10 per cent de descompte a l'Ajuntament d'Algaida en els aliments i productes de primera necessitat que adquireixi l'administració per destinar a les famílies necessitades del municipi que passen dificultats econòmiques.

Així, segons l'acord, la Sala a través dels Serveis Socials Municipals, adquirirà "els productes que ens

demandi l'assistenta social per destinar-los al proveïment de les famílies més necessitades econòmicament del municipi d'Algaida, amb un import màxim de 18.000 euros". Per la seva banda, el supermercat, "aplicarà un descompte del 10 per cent en tots els productes que adquireixi l'Ajuntament".

Aquest acord està integrat en el servei d'atenció a les famílies que ofereix l'Ajuntament d'Algaida a través de l'Assistent Social de la Mancomunitat del Pla de Mallorca. Així i com ha fet fins ara, serà aquesta assistenta la que vetllarà pel correcte funcionament del servei de repartiment dels esmentats aliment i productes de primera necessitat.

A l'acte de signatura de l'acord de col·laboració hi foren presents el batle d'Algaida, Francesc Miralles; la regidora de Serveis Socials de l'Ajuntament, Margalida Fullana, i els representants del supermercat, Maria Magdalena Capellà i José Juan Oliver.

Cloenda del taller de memòria per a persones majors



Aquest taller està organitzat per l'Institut Mallorquí d'Afers Socials amb la col·laboració dels Serveis Socials de l'Ajuntament i l'Associació de Persones Majors d'Algaida, Pina i Randa. Hi van assistir unes 20 persones. L'objectiu és promocionar l'autonomia de les persones majors i ajudar a mantenir la capacitat cognitiva i l'autonomia personal.

Cloenda del II Curs d'anglès per a hostaleria

El batle d'Algaida, Francesc Miralles, i la regidora d'Educació i Cultura, Maria Antònia Mulet, han lliurat els diplomes als més de 25 alumnes que han fet el II Curs d'anglès per a hostaleria. El curs ha tengut una durada de 10 setmanes.

Aquest curs està destinat a treballadors del sector de la hostaleria del municipi d'Algaida que estan en situació d'atur i es pot realitzar gràcies a la iniciativa de la professora nadiua Sylvia Baker, que tal com vàrem fer l'any passat, es va oferir a l'Ajuntament per realitzar-lo de manera voluntària. Tant el batle com la regidora varen agrair la tasca desinteressada i la implicació de Sylvia Baker en la realització d'aquest curs.



La Sala inicia una revisió del reciclatge als habitatges inscrits a la inspecció de residus



Dues educadores ambientals han començat aquests dies revisions porta a porta als habitatges d'Algaida que estan inscrits en el programa de foment del reciclatge o Inspecció Tècnica de Residus (ITR) i en virtut del qual es beneficien d'importants descomptes en els rebuts del fems. Aquestes tècniques es personen a les cases per comprovar que la separació de les diferents fraccions de residus es fa com toca i alhora també resolen dubtes i assessoren els usuaris sobre com reciclar

correctament. Els usuaris que no reciclin de la manera adequada poden perdre el descompte de què gaudeixen per haver-se inscrit en aquest pla.

El batle d'Algaida, Francesc Miralles, explica que aquesta campanya de control del programa “no es fa perquè hagem detectat que la gent recicli malament, sinó per millorar i també per fer una campanya de conscienciació ambiental d'aprenentatge del reciclatge casa per casa”.

Així mateix, el batle, en una carta que ha enviat als usuaris, recorda que “en el moment de la vostra inscripció al programa vàreu adquirir el compromís de treure els residus separatament i facilitar l'accés a les vostres llars per tal que l'Ajuntament d'Algaida pugui fer la inspecció tècnica de residus (ITR)”. Miralles demana que les educadores tinguin una “bona acollida” i que els usuaris “aprofitin la seva visita per resoldre dubtes i deixar-se assessorar”. “És important que penseu que el programa és voluntari, però que és imprescindible i just complir el seus acords”, apunta el batle.

Cal recordar que els habitatges d'Algaida, Pina i Randa que es van inscriure a aquest programa de foment del reciclatge gaudeixen de descomptes del 35 per cent del rebut de fems a les cases del nucli urbà; així paguen 139'43 euros, en lloc dels 214'50. A sòl rústic,

per la seva banda, els descomptes són d'un 50 %, és a dir, abonen 107'25 euros. Del total de 3.172 rebuts de fems que tramita la Sala, n'hi ha 1984 (1144 a urbà i 840 en rústic) que s'inscrivieren al pla i gaudeixen d'aquests descomptes en el seu rebut de fems.

Els resultats d'aquest pla són evidents. En el decurs de 2011 en el municipi d'Algaida es reciclava un 23% dels residus i a 2012 s'ha reciclat un 49%, és a dir, s'ha augmentat un 26% el pes del fems reciclat. Això "ha produït un estalvi econòmic per a l'Ajuntament que hem pogut compartir amb vosaltres", conclou Miralles.

Taller "Viure els contes"



Aquest taller es va realitzar el passat dijous 11 d'abril, dins el programa de tallers amb famílies que durant el curs escolar es realitzen a l'escoleta municipal d'infants Flor de Murta.

L'objectiu del taller és que mitjançant la lectura d'uns contes, propis de l'escoleta i representats per les educadores, els infants amb els seus pares i mares ja puguin començar a gaudir de l'hàbit de la lectura

com a part molt important de la seva educació.

Per tot això, i seguint amb el mateix objectiu, el dijous 18 es va realitzar un altre taller de contes anomenat "Ens podem menjar un conte?", que va relacionar al mateix temps la lectura i l'elaboració de menjars relacionats amb l'escenificació del conte. A més, les famílies varen aprendre a elaborar menjars que alhora siguin sans, equilibrats, però també divertits i creatius per al seus fills. Aquest taller també va ser impartit per les educadores del centre.

Jornades d'educació vial a l'escola 2013

Les jornades, a càrrec de la Policia Local i amb la col·laboració del CEIP Pare Bartomeu Pou, es varen dur a terme els dies 22, 23 i 24 d'abril. Es realitzaren amb l'objectiu d'educar els infants en la importància que té l'educació vial i les seves normes per prevenir els accidents de trànsit i les seves conseqüències. Així com també serveixen per conscienciar-nos a tots en el trànsit com a usuaris de la via pública i per, des de la nostra participació, millorar la mobilitat als nostres pobles.



Les jornades varen constar de dos dies de circuit d'educació vial dins el recinte escolar adreçats als alumnes de 1r, 2n i 3r de primària i als alumnes d'Educació Infantil, i el tercer dia es va realitzar un circuit urbà pels carrers del poble, amb els alumnes i professors de 4t, 5è i 6è de Primària.

Presentació del llibre *Diccionari de partits polítics de les Illes Balears (1900-2008)*

Emmarcada dins els actes de la Festa del Llibre, va tenir lloc dissabte dia 27 d'abril al casal Pere Capellà la presentació del *Diccionari de partits polítics de les Illes Balears (1900-2008)*, d'Antoni Marimon i Sebastià Serra. El llibre fou presentat per Rafel Puigserver, Magdalena Capellà i Llorenç Carrió i va comptar amb la presència dels dos autors del diccionari.



IV EDICIÓ DEL TAPATAPA

La tapa guanyadora de la quarta edició del Tapatapa ha estat: “Carxofa farcida de frit de sípia”, elaborada per Cafè de Sa Plaça a càrrec de Miquela Dantí Sansó.

Na Miquela ha facilitat la recepta per apropar-la al públic i convidar-vos a fer-la.

Carxofa farcida de frit de sípia

Ingredients (per a 4 persones)

8 carxofes
500 g de sípia
Un manat de grells o cebes tendres
Un pebre vermell
Un tros de sobrassada
200 g de pèsols
Un grapat de panses sense pinyol
Fonoll
Sal i pebre bo
El suc d'una llimona



Elaboració

Pelau i buidau el cor de les carxofes fins que quedin com unes petites cassoles, bulliu-les amb abundant aigua, sal i el suc de llimona, escorreu-les i reserveu-les.

Per al farcit: netegeu les sípies i talleu-les amb trossets petits; dins una cassola amb oli sofregiu-les. Tallau les cebes i el pebre vermell en bocinets i incorporeu-los a la cassola. A continuació, quan la sípia sigui fluixa, afegiu-hi la sobrassada, les panses, els pèsols i el fonoll picat fi. Ho deixam confitar tot plegat, adobau-ho amb sal i pebre bo.

Finalment, farcim les carxofes i si volem les podem posar uns minuts dins el forn.



Activitats de l'Escola de Música



Aquí teniu una foto del grup dels alumnes de l'escola de música d'Algaida i de l'escola de música de Gràcia, que el passat cap de setmana del 13 i 14 d'abril varen visitar el nostre municipi per realitzar un intercanvi musical i familiar.

Durant l'estada, el dos grups de joves i els seus professors, juntament amb les famílies, varen realitzar tot un gruix d'activitats conjuntes que varen començar el dissabte amb una visita a l'escola de música d'Algaida i per diferents indrets del nostre municipi i de la nostra illa, com ara el Castell de Bellver, el centre històric de Palma i Valldemossa. El diumenge, l'estada va acabar amb un concert de les dues formacions a l'església de Randa i amb un pujada a Cura, on tots els joves, professors i famílies varen dinar plegats.

Tant l'Ajuntament com l'EMMA volem agrair la implicació i la bona predisposició de totes les famílies del nostre municipi que per uns dies varen fer que Algaida fos un poble més musical que mai.





Aquesta altra foto és del Tast de teatre per a infants de 6 a 12 anys que durant dues sessions ha realitzat na Xisca Puigserver i que ha organitzat l'EMMA.

I us feim arribar les activitats musicals i culturals previstes per als mesos de maig i juny.

DISSABTE 25 DE MAIG

21.00h. Teatre Negre a càrrec dels alumnes de l'Escola Municipal de Música d'Algaida. Preu entrada: 5€. La recaptació anirà destinada al viatge d'intercanvi musical dels alumnes del Conjunt Instrumental de l'EMMA. Venda entrades a les Oficines Municipals de la Casa de la Vila fins divendres dia 23 de maig i el mateix dia de la funció a partir de les 20.00h. Acte inclòs dins la celebració del 25è aniversari de la EMMA. Obert a tothom. Al Auditori del casal Pere Capellà

DIUMENGE, 26 DE MAIG

20.00h. Concert de Piano a càrrec d'Arnau Mulet Mulet i Gerard Mayans Campins, antics alumnes de la EMMA, i de Maties Tramillas Saavedra i Roberto Rumenov Ilie, alumnes de l'Escola de Música Mésmúsica de Palma. Acte inclòs dins la celebració del 25è aniversari de la EMMA. Obert a tothom. Al casal de Música

DIVENDRES, 14 DE JUNY

18.00h. Concert de final de curs dels alumnes de l'Escola de Música d'Algaida. Organitzat per l'EMMA amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Algaida. Hi estau tots convidats. A la placeta de l'església d'Algaida.

NOTÍCIA CULTURAL

Dia 24 de maig s'inaugura a Limoges (França), en el Musée National Adrien Dubouché, una exposició col·lectiva de ceràmica organitzada per l'Associació de ceramistes de Catalunya. N'Elisenda Pipió Gelabert hi participa amb una peça, amb la qual ha tractat de reflectir la fragilitat de la nostra Mediterrània. La mostra romandrà oberta fins dia 7 d'octubre de 2013 i en el proper número d'Es Saig podrem incloure'n informació gràfica.



ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA. HOMENATGE A L'EXTRESORERA MARIA GALMÉS. LLIURAMENT DELS XIV PREMIS PERIODÍSTICS



L'Associació de Premsa Forana de Mallorca celebrà el dia 20 d'abril l'assemblea ordinària a la seu de Sant Joan, amb l'assistència de 15 publicacions i 35 persones.

Primer de tot s'aprovà l'acta anterior, i tot seguit el president **Rafel Oliver** llegí l'informe de presidència, a on explicà l'actualitat de les gestions de Premsa Forana. Els punts més importants foren: els ajuts i subvencions, les gestions amb govern i consell, el procés de

digitalització, un editorial conjunt a publicar, col·laboracions amb la U.I.B. i l'ACPG (Associació Catalana de la Premsa Gratuïta) i els diaris i revistes digitals. Seguidament el tesorier **Magí Ferriol** donà lectura de l'informe de tresoreria, donant compte de tots els conceptes d'actius i passius de l'entitat.

En l'apartat de precis i suggeriments, es feu un debat en torn a la difícil situació actual de la Premsa Forana a Mallorca, amb deutes pendents de les institucions, retirada de tots els ajuts i subvencions, etc.

En dit debat els associats decidiren reunir-se cada tres mesos en torn a un tema específic com: edició, impremta i maquetació; publicitat; publicacions digitals, etc.

La sessió acabà amb un merescut homenatge a l'extresorera **Maria Galmés** qui ha format part de l'associació durant uns 25 anys. Magí Ferriol feu de padrí en dit homenatge i la junta actual li entregà com a obsequi unes litografies emmarcades d'un artista local. Maria Galmés feu un discurs final, tot repassant la seva trajectòria a Premsa Forana, contant algunes anècdotes, i agraint el detall de pensar en ella per part de l'associació.

Aquestes foren les paraules que pronuncià Magí Ferriol, de la revista Fent Carrerany i tesorier de la junta:

«M'han comanat, com a més vell de la junta, que digués unes paraules i amb molt de gust ho faig. Ho duc escrit en un paper, qualche vegada "perd l'oremus", una expressió que avui en dia ja se sent molt poc. També podria dir "perdre el fil", "anar per les bardisses"... No sé com ho diria un jove de vint anys, ja que aquestes expressions fan referència a feines que no existeixen.

Ens centram. Les paraules encomanades són per a una joveneta que fins fa poc ha format part d'aquesta junta directiva i que des del primer moment sempre ha duit els comptes.

El seu inici en aquests quefers, si no m'equivoc, fou abans del Nadal del 1989 quan formà part per primera vegada de la junta directiva essent president Carles Costa de la revista de Sant Joan i tingué com a primers companys Gaspar Sabater, del Dijous d'Inca, Onofre Arbona, de Bona Pau de Montuïri, Rafel Ferrer, de Perlas y Cueva de Manacor, Jaume Casasnovas, de Sa Veu de Sóller i Gabriel Fiol, de Montaura de Mancor.

Foren uns anys molt importants per a l'associació ja que amb la direcció d'aquesta junta directiva s'adquirí i enllestí aquesta seu on estam ara.

Durant aquests anys ha tengut com a presidents el ja esmentat Carles Costa, de la revista Sant Joan, en Miquel Company, de la revista Mel i Sucre, també de Sant Joan, i en Gabriel Mercè, de la revista Sa Veu de Sóller. I com a companys de junta, Pau Reynés, de la revista Lloseta, Jaume Taberner, de la revista Ariany, Gabriel Taberner i Jaume Calafat, de la revista Es Moli Nou de Vilafranca, Miquel Adrover, de Ressò de Campos, Rafel Bordoy, de la revista Sant Margalida, Joana Mora, de la revista Llum d'Oli de Porreres, Jaume Ordines, de Campanet, Antoni Riera, de Cent per cent de Manacor, Rafel Oliver, de n'Alí d'Andratx, actual president, i jo mateix. Si m'he deixat qualcú podem completar la llista.



Durant aquests anys ha viscut el moment de les vaques grasses de les subvencions amb alguns petits entrebancs, depenent de la valoració i les intencions dels polítics de torn: escampar merda o cultura.

També ha estat implicada políticament dins la vida del seu poble. Aquesta dedicació i la que ha desenvolupat dins l'associació i dins la

revista del seu poble demostren el seu caràcter constructiu i de servei cap als demés.

A nivell personal, ja que tenc la paraula, vull dir que tots aquests anys que hem treballat junts han estat molt positius: hem compartit xerrades, fred, torrades, vins, visites dins i fora de Mallorca,... sempre tenint dins el cap com poder ajudar a tota la família que formam l'Associació de Premsa Forana de Mallorca.

Per tot això i per aquests vint-i-tres anys dedicats a l'associació, Maria Galmés, acosta't a la taula que et volem fer un obsequi.»

Finalment s'entregaren els premis periodístics del curs 2011-2012, amb la presència d'un dels membres del jurat, Antoni Gomila (periodista) qui feu entrega dels guardons. Els premis han estat patrocinats per l'Institut d'Estudis Baleàrics. Els cinc premis han consistit en un diploma acreditatiu i 250 euros per categoria.

XIV PREMIS PERIODÍSTICS PREMSA FORANA DE MALLORCA. CURS 2011-2012

Foren presentats 43 treballs de 14 publicacions diferents. El jurat compost per: Antoni Planas (director adjunt de l'Institut d'Estudis Baleàrics) i Antoni Gomila (periodista i secretari general del sindicat de periodistes de les Illes Balears), es reuní dia 11 d'abril de 2013, i resolgué atorgar dits premis als següents treballs:

REPORTATGE:

Guanyador: DIES I COSES. "Lene Schneider, una dels fundadors de Cala D'Or". De: Wolfgang Kliegel. Número 150, set/oct de 2012.

Primer Finalista: COANEGRA. "Una tradició santamariera: per Nadal, llet d'ametlla". De:

Maria-Antònia Ferrer i Vidal. Número 304, desembre de 2011.

Segon Finalista: ARRÒS AMB SALSETA. “Binissalem, campió de la Copa Federació Nacional”. Número 178, abril de 2012.

ENTREVISTA:

Guanyador: N'ALÍ. “Juan Carlos Gutiérrez Pérez. Pompes Fúnebres”. De: Rafel Oliver Grammatico. Número 136, octubre de 2012.



Primer Finalista: DIES I COSES. “Antònia Vicens, el poder de la paraula”. De: Pau Vadell i Vallbona. Número 146, gen/feb de 2012.

Segon Finalista: LLUCMAJOR DE PINTE EN AMPLE. “Miquel Sbert, 40 anys dedicats a l'ensenyament”. De: Maties Garcias. Número 344, juny de 2012.

FOTOGRAFIA:

Guanyador: DÍNGOLA. “Portada: Becut vermell”. De: Guillem Mayol. Número 5, gener de 2012.

Primer Finalista: BELLPUIG. “Portada: La visita privada d'en Bauzà”. Número 875, juny de 2012.

Segon Finalista: DIES I COSES. “Portada: El dimoni i els arcàngels de Calonge”. De: Pep Estelrich. Número 145, nov/des de 2012.

OPINIÓ:

Guanyador: COANEGRA. “La llengua i els mitjans de comunicació”. De: Equip de Redacció. Número 304, desembre de 2011.

Primer Finalista: TALAIA. “Els excessos de la banca espanyola”. De: Elisabeth Sánchez. Número 51, juliol de 2012.

Segon Finalista: BONA PAU. “Paisatges i paraules”. De: Lluís Sitjar. Número 709, març de 2012.

DISSENY A LA MILLOR PÀGINA:

Guanyador: COANEGRA. “Portada”. De: Rafel Pisà. Número 307, març de 2012.

Primer Finalista: LLUCMAJOR DE PINTE EN AMPLE. “Portada”. Número 337, novembre de 2011.

Segon Finalista: BONA PAU. “Portada i Contraportada. 60è aniversari”. De: Mateu Moll. Número 707, gener de 2012.



Nota.- Les fotos que il·lustren aquest reportatge mostren: la primera, la junta directiva que presidí l'assemblea. La segona, la junta directiva i l'homenatjada Maria Galmés. A la tercera i la quarta surten alguns dels premiats; hi podeu reconèixer els nostres veïnats, els llucmajorers Maties Garcias i Catalina Font i el montuïrer Onofre Arbona.

CARTA AL SENYOR BATLE D'ALGAIDA

Algaida, 8 d'abril de 2013

Sr. Batle,

Algaida no és un poble tranquil. La nit del proppassat 1 d'abril, la “Gran Festa Jove” organitzada pels Quintos del 93 es perllongà fins a passades les quatre i mitja de la matinada del dia 2, amb la música a un volum tan elevat que era impossible dormir en habitatges distants més de 500 metres de la Plaça, no diguem a les de més aprop.

Acabada la festa, els qui pagam i patim, haguérem de suportar unes quantes hores més el trull que feien els assistents a la festa que es dirigien a un altre lloc cridant, tocant la botzina i fent “brusquerades” amb els seus vehicles.

Aquesta no és l'única ni la primera vegada que passa; fets semblants es repeteixen amb certa periodicitat i ningú d'aquest Ajuntament, que vostè presideix i, per tant, n'és el màxim responsable, no solament no ho impedeix, sinó que ho permet i ho patrocina, i es converteix així en col·laborador necessari de la malifeta.

A tot això hi hem d'afegir altres fets esporàdics de caire semblant, relacionats amb festes o no, protagonitzats principalment per gent jove que, a la vista de l'actitud de l'Ajuntament en aquestes qüestions, és molt normal que se sentin “amb llicència municipal” per fer qualsevol casta de renou a qualsevol lloc i a qualsevol hora.

És molt trist haver-li de recordar que, a més de la gent que vol fer festa, hi ha infants, malalts, gent major, gent que l'endemà ha de fer feina (tant si és dia feiner com festiu), etc. i que també tenen els seus drets, entre els quals hi ha les hores dedicades al descans, establertes entre les 24 i les 8 (article 31 de l'Ordenança Municipal de Medi Ambient). Més trist seria, però, haver de recórrer a altres organismes, sense descartar els tribunals de justícia, per fer efectius aquests drets.

Per tot això, els signants EXIGIM que aquest Ajuntament que vostè presideix faci complir i compler la seva pròpia Ordenança Municipal de Medi Ambient i, si escau, qualsevol altra norma de rang superior que sigui aplicable, i que obtengui els mitjans humans i materials necessaris per tal de garantir el dret al descans dels habitants d'aquest poble i protegir-los de qualsevol conducta incívica.

Les properes festes de sant Jaume poden ser un bon indicador per saber si ens heu fet cas o no.

(S'acompanyen signatures en fulls adjunts)



La *Neatostema apulum* (L.) I.M. Johnston

Etimologia: Del nom genèric, *Neatostema*, no he trobat referència. El nom específic, *apulum*, significa literalment original de la regió d'Apúlia (Itàlia).

Descripció: Planta de la família de les Boraginàcies. És una planta anual, herbàcia, de mida petita, tot i que la bibliografia cita exemplars de fins a 30 cm, el més habitual és que no sobrepassi els 15-20. Les tiges són dretes, ramificades només a l'apex, molt rarament per davall. A més, com succeeix a la majoria d'espècies de la família, són molt piloses, amb uns pèls rígids, que fan que al tacte la planta no sigui gaire agradable.

Les fulles presenten disposició alterna, cobertes com les tiges per pèls eriçats. La forma de les fulles caulinars (les de la tija) és linear, amb l'apex agut, sense pecíol (sèssils) i uninèrvies. A diferència d'aquestes fulles, les de la base són una mica més amples, oblongues o espatulades, i presenten un pecíol molt curt.

Les flors es disposen en inflorescències cimoses que recorden una espiga, tot i que no ho és. Són



inflorescències amb una vintena de flors com a màxim. Les flors són petites, amb un calze, de 3-4 mm de llargària, format per 5 sèpals lliures coberts de pèls. El calze es fa una mica més gros a mesura que els fruits van madurant (calze acrescent). La corol·la, de 4-6 mm, és simètrica, soldada fins a la meitat i formada per 5 pètals de color groc. És característic de la corol·la el fet de presentar pèls tant per la cara exterior, mentre que a la interior només se'n troben a la gorga (la zona on comença el tub de la corol·la). L'androceu està format per cinc estams, soldats a la base del tub de la corol·la, lògicament a la part interior. El gineceu està format per dos carpels soldats i tabicats, la qual cosa els confereix l'aspecte de tenir-ne quatre. Aquest fet fa que es puguin confondre a vegades amb espècies de la família de les Labiades, però la corol·la simètrica, els sèpals lliures i el nombre d'estams ens han d'ajudar a evitar la confusió.



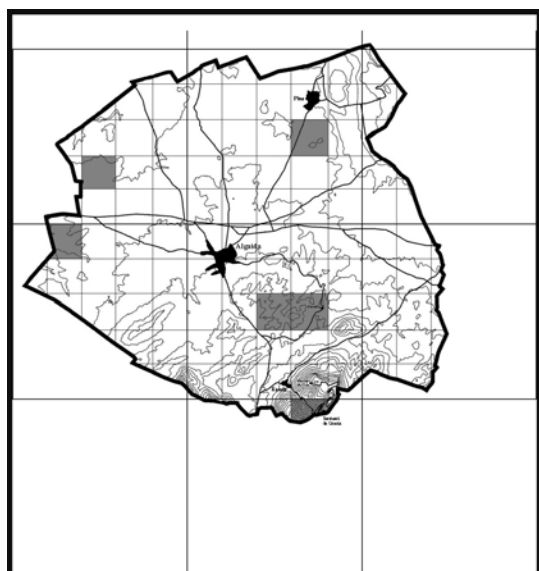
El fruit és una tetranúcula, de tal manera que cadascuna de les quatre parts que el formen cauen de forma independent. Són petits, de color groc, de secció triangular i forma general cònica. A la paret exterior presenten ornamentació de forma tuberculosa.

Floreix des de març a juny. Fructifica entre maig i juliol.

Viu a pastures de garrigues, especialment a les clarianes d'ullastrars i pinars. És una espècie de distribució mediterrània. A Balears la trobam a Mallorca i a les Pitiüses. A Algaida, com es pot veure al mapa, no sembla ser una espècie gaire comuna, si bé la seva petita mida i el fet que molts ullastrars i pinars no siguin accessibles fa que pugui ser una mica més abundant del que sembla.

Usos tradicionals: No en coneixem cap. La seva petita mida, que dificulta la seva observació, probablement no ha ajudat que la gent l'usàs per provar les seves possibles virtuts, que altres espècies de la família sí tenen.

LLORENÇ GIL



EL RACÓ DE LA GLOSA

(1)

La "Clínica Milagrosa"
està als voltants de Madrid,
i allà, a un rei malsofrit,
l'operaren cosa grossa,
per no dur pus cap crossa;
però el cap el té fotut,
no abdica el caparrut
i enyora na Corinna.
Que la reina interina,
volem que el faci banyut!

(2)

En Jorge Campos dictà,
com "filòleg superior",
al conseller d'Educació,
ben recolzat p'en Bauzá,
al Consolat de la Mar:
"l'any que ve es poden fer,
amb llibres en foraster,
les classes de català,
en "modalidad bálêa".
Fills de puces... quin merder!

(3)

No hi ha hagut cap president,
espanyol en democràcia,
per ells, és prou desgràcia,
capaç de parlar amb gent
del món, per desconeixement
d'altres llengües, quina curtor,
sempre vora un traductor.
Però hi ha un altre mirall;
com Pujol, Mas, Maragall...
poliglotes d'un món millor.

(4)

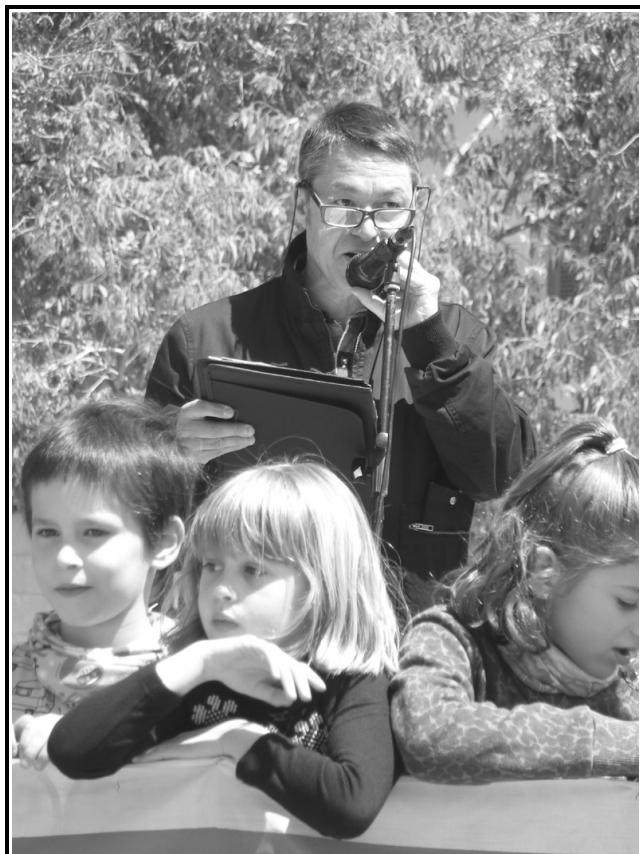
Nova xifra d'aturats,
són sis milions dos-cents mil,
que viuen dins un perfil
de pobresa i embargats,
que ara diuen desnonats;
situació desesperant,
amb govern inoperant,
que no troba solucions.
Què passarà amb les pensions,
amb poca gent... treballant?

F. T.

Organitzat per Joves de Mallorca per la Llengua i amb la col·laboració de l'Obra Cultural Balear, entre els dies 20 d'abril i 4 de maig s'ha celebrat el Correllengua 2013. Passà per Algaida diumenge dia 21 d'abril, procedent de Montuïri i camí de Randa i de Lluçmajor. A Algaida comptà amb la participació de l'Associació de Mares i Pares del CEIP Pare Bartomeu Pou, del club de futbol, dels corredors d'Algaida i de nombrosos particulars. El manifest fou llegit a Plaça pel poeta i professor Ricard Martínez Pinyol.

A continuació us reproduïm aquest manifest i un reportatge fotogràfic elaborat amb fotografies de Miquel Fiolet i de Coloma Julià.

MANIFEST DEL CORRELENGUA 2013



Avui 21 d'abril de 2013 rebem la flama de la Llengua que aquests dies visita tots els racons de la nostra illa. La força del Correllengua, que passa per les ciutats i els barris, els pobles i els llogarets demostra la vitalitat del nostre parlar, a través de la participació de gent de totes les edats, orígens i condició social.

D'aquesta manera, la societat es mobilitza una altra vegada per reivindicar el nostre dret a fer servir sempre i arreu la nostra llengua, arraconada i marginada de cada dia més pels governants d'aquesta illa. La societat mallorquina ha omplert els carrers amb un clar objectiu, la plena recuperació de la nostra llengua. Com sempre, la història es repeteix i són una vegada més els governants qui reneguen de les seves arrels històriques i volen destruir la cultura pròpia.

El govern de la incultura ha promogut amb tots els seus mitjans un menyspreu ferotge cap als mallorquins. El seu discurs és ple d'atacs que no estam disposats a suportar: no permetrem que facin retrocedir la nostra llengua a l'administració, no permetrem que els nostres fills i néts no puguin gaudir d'una educació en català i no permetrem que la nostra llengua sigui una anècdota als mitjans de comunicació.

Hem plantat cara amb una admirable determinació que hem de mantenir ferma. Cal que continuem dia a dia defensant i promovent l'ús quotidià de la llengua catalana a més d'exigir als governants el respecte que es mereix el nostre parlar. És per això que amb el Correllengua, amb la visita de la flama a tots els racons de l'illa, volem recuperar la nostra dignitat.

El Correllengua, passa a passa, ens enforteix i ens encomana la tasca de mantenir i transmetre el llegat que els nostres padrins ens deixaren. És des de la implicació activa de tothom a favor de l'idioma, fent-lo servir en el nostre dia a dia, amb la família i amb els amics, a la feina i als carrers que ens sentim orgullosos de fer perdurar la nostra llengua.



Demanam també als ciutadans de les Illes que es continuïn mobilitzant a favor del català. Cal que els mallorquins ens sentim orgullosos i no ens amaguem d'emprar la nostra llengua sempre. I cal també que denunciem amb contundència totes les accions que n'impedeixen l'ús.

Per acabar, recordem les paraules del poeta mallorquí Bartomeu Rosselló-Pòrcel, del qual aquest any commemoram el centenari del seu naixement. Ell ens va deixar el llegat del foc que recull el Correllengua i ens deixà un dels versos més bells escrits en català: *Tota la meva vida es lliga a tu, com en la nit, les flames a la fosca.*

És en dies com avui, amb el Correllengua, quan es fa palesa l'estima envers el català. La nostra força com a societat ens permet mantenir viva la flama de la llengua i amb l'esforç de tots ho aconseguirem.

Visca el
Correllengua 2013!



Correllengua 2013



ACTIVITATS DE L'OBRA CULTURAL BALEAR D'ALGAIDA

Dissabte dia 18 de maig: Excursió al Fumat i a Cala en Gossalba, per la zona de Formentor. Sortida de la Plaça a les 8.30 h.

Diumenge dia 19 de maig: Venda de llibres en català per commemorar la Festa del Llibre. A partir de les 18 h., a la Plaça. Activitat organitzada en col·laboració de la Biblioteca Municipal.

Marià Villangómez i Llobet (Eivissa, 1913 – 2002) és un dels poetes més importants de la literatura catalana contemporània. Publicà també llibres de prosa, assaigs, obres de teatre i versions d'altres poetes estrangers. Però, si figura en totes les antologies, és a causa de la seva extensa i rigorosa obra poètica. “Amb les seves poesies, d'un gran rigor formal, Villangómez s'identifica amb el paisatge i els homes de les Pitiüses en una meditació que acull estímuls universals”, han escrit els crítics. A títol d'exemple, reproduïm el poema que obre el llibre *La Miranda*, poema on entremescla de forma magistral referències al cavaller Sant Jordi, a elements paisatgístics del poble eivissenc d'aquest nom (la seva església – fortalesa, les salines, les torres de defensa) i a passatges de la història illenca (la conquesta catalana i el perill de la pirateria mora).

PAISATGE EIVISSENC A SANT JORDI

Cavaller que adormia
a la temptació
el foc i el deixondia
quan calia braó.

Ira santa i salvatge
li cruixia a les mans.
El cor era coratge,
força els membres galans.

Als ulls gentils li lluca
cristiana virtut.
Té morta als peus la cuca
i al cel l'esguard perdut.

El seu renom avança
des d'un vell orient.
Dur cavall, dreta llança
que anàvem coneixent.

Fills d'una terra llunya
admiren tal gençor.
Sant Jordi, a Catalunya,
el reben per patró.

Cap a les illes vénen
els vaixells catalans.
Els vents dansen, s'estenen
per veles triomfants.

Rompuda, s'esllavissa
mitja lluna al pregon.
Sant Jordi eixampla a Eivissa
camins per córrer món.

Sant Jordi és blanc, un temple
entre aires de cristall.
A l'altar dóna exemple
de virtut a cavall.

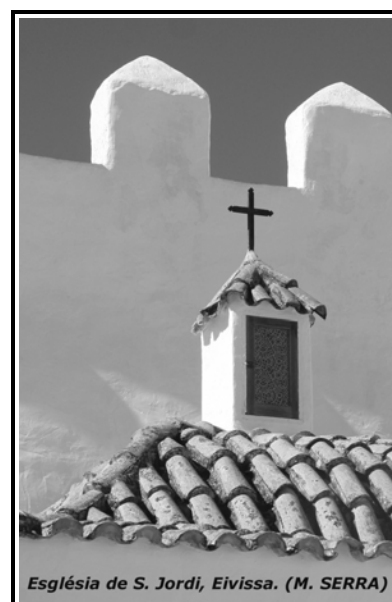
Sobre els arbres s'enfila
coronat de merlets.
Mar a dos vents vigila:
aquí els camps són estrets.

Horts i raïms -la terra
és un pla d'abundor.
Al nord, asprors de serra.
A migjorn, la claror.

D'unes líquides tanques,
espill d'un cel molt alt,
on sobreïxen, blanques,
les muntanyes de sal.

Una torre, a la costa,
parla d'un món absent.
Ja el moro no s'acosta
i s'emporta la gent.

Sant Jordi encara esguarda
la mar, vers l'enemic.
Només veu, a la tarda,
baixar un repòs antic.



Església de S. Jordi, Eivissa. (M. SERRA)



ASSOCIACIÓ DE MARES I PARES DEL CEIP PARE BARTOMEU POU D'ALGAIDA

L'entrevista a l'associació de mares i pares de l'escola d'Algaida pensam que és summament interessant i de total importància, perquè reflecteix el compromís que tenen els membres que es posen al capdavant amb la finalitat d'ajudar amb el que es pugui per millorar el desenvolupament de l'alumnat de l'escola.

Dels nins i nines que ara van a escola, serà dels que dependrà el futur del nostre poble i, en conseqüència, la seva evolució, tant bona com dolenta a nivell econòmic, social o cultural. Cal tenir alumnes ben preparats i que al mateix temps passin els anys educatius adquirint uns valors i unes normes per ser persones adultes, capaces de tirar endavant, sigui quin sigui el futur que els toqui viure.

Des de l'AMPA no escatimen esforços per aconseguir el millor d'aquest temps que els infants són a escola i alhora fer-ho el més fàcil possible per als pares i mares i per la relació entre ells i tot el sistema educatiu. Començam l'entrevista.

1.- Presentació. Qui sou i de quina organització formau part?

Som na Catalina Purxet, som de Palma i fa 8 anys que visc a Algaida. Tenc 2 nines d'11 i 2 anys. Tenc 41 anys i he estat

involucrada a l'AMPA d'ençà que vaig arribar a Algaida i n'he estat la presidenta el 3 anys darrers, fins que ara ha agafat el relleu na Joana.

Som na Joana Bennàsser, casada amb en Pere de Can Salas. També som de Palma, però ja fa 11 anys que visc a Algaida. Tenc dos fills de 6 anys. Tenc 38 anys i form part de l'AMPA des de 2011 i el mes de setembre vaig agafar el càrrec de presidenta. Actualment la junta directiva de l'associació està formada per 12 persones i som:

Joana Bennàsser Vicenç (presidenta)
Teresa Garcias Simón (vicepresidenta)
Adrián García Campos (tresorer)
Silvia Solivellas Vanrell (secretària)

I com a vocals:

Guiem Crespi Jaume
Maria Antònia Reinés Femenia
Catalina M. Purxet Coll
Núria Camprubí Niubó
Biel Oliver Garau
Gonçal Prohens Salom
Teresa Simón Sastre
Pedro Martorell Ysasi

2.- A què es dedica l'associació?

És l'associació de mares i pares de l'escola d'Algaida. Ens encarregam de defensar els drets dels alumnes mitjançant les peticions



dels pares. A nivell pràctic ens encarregam de donar possibilitat de conciliar la vida laboral amb la vida familiar, mitjançant l'escola matinerà, activitats extraescolars, tallers... També volem ser el vehicle per a tots els nostres socis, per fer arribar allà on pertoca les seves peticions, suggeriments i queixes.

3.- Quan es va fundar l'associació i sabeu quins eren els membres de la seva directiva?

Es va fer una primera junta provisional, de la qual el president era Francisco Garcias Bibiloni. Després dia 28 de setembre del 78 es va constituir la primera junta oficial i va ser la següent:

Com a president es va nomenar en Gabriel Salas Fullana.

Vicepresidenta: Francisca Bonet Adrover

Secretari: Antonio Sitjar Gomila

Tresorer: Nicolás Ferragut Mulet

Vocals: Guillermo Jaume Salas, Antonia Cortés Trobat, Margarita Cardell

Puigserver, Miguel Jaume Amengual i Catalina Salas Fullana.

A la primera reunió varen ser 73 pares amb dret a vot just.

4.- Quants socis té l'associació i quin percentatge suposa del total d'alumnat de l'escola d'Algaida?

Som prop de 250 socis i d'alumnes a l'escola n'hi ha 457. Hem de tenir ben en compte que els socis són les famílies, per tant

si són uns quants germans només compta com un soci. Podem dir que la gran majoria d'alumnes sí que són socis, ja que tenen grans avantatges i descomptes i, per tant, la majoria de famílies ho troben convenient.

5.- L'existència de l'AMPA possibilita un diàleg més proper entre pares i mares, escola, Ajuntament i Conselleria d'Educació?

Entre AMPA, escola i Ajuntament, tenim una comunicació fluida. Cada dia feim feina per aconseguir treballar tots conjuntament i cada dia millorar. De totes maneres, volem recalcar la importància de tota la informació que ens puguin passar els pares i mares, per tal de poder fer després tota la feina que puguem amb l'escola i amb l'Ajuntament i la Conselleria d'Educació.

6.- Quines són les activitats que programau durant l'any?

Escola matinerà, que és un servei de guarderia per a les famílies que per causa laboral o altres impediments no poden acompanyar els seus infants a les 9h, comença a les 7h del matí; activitats extraescolars, que es fan de 16 a 18h, de dilluns a divendres i són: taekwondo, futbol sala, jocs esportius, volei, patinatge, gimnàstica rítmica, atletisme, anglès, aritmètica mental, música, taller de còmic i ball de bot, que és per a pares, mares i alumnes.



Ens heu de fer una glosa

Ens heu de fer una glosa



Tots aquests serveis estan organitzats per l'AMPA i gestionats per Algalia Esports.

Organitzam l'escola d'estiu que ocupa des del primer dia que els infants tenen vacances fins al darrer. Cada curs és diferent, però a nivell general es fan activitats esportives pròpies de l'estiu com piscina, jocs d'aigua i també manualitats. Aquest estiu passat la temàtica varen ser les Olimpíades i va ser un projecte que va estar molt bé. També es fa servei de menjador.

Els tallers de Pasqua i Nadal que són de manualitats, teatre, esportius... com a novetat enguany per Nadal férem un taller de cuina.

També col·laboram amb l'Ajuntament a la festa dels Reis, a la recepció d'obsequis i a la cavalcada.

A les festes de Sant Jaume organitzam un horabaixa de jocs i la correguda de joies del dia de Santa Anneta.

Organitzam un fogueró per Sant Honorat i una festa de final de curs.

7.- Sabem que també us heu involucrat en temes socials i solidaris, ens ho voleu

contar?

Sempre que podem feim difusió de les activitats d'Algaida Solidari o de les que ens facin arribar. També hem col·laborat en la recollida de joguines per Nadal. Formam part també de la comissió d'Agermanament amb Ciudad Antigua i hem fet recollides de material escolar i el que ens han sol·licitat.

8.- Estau en contacte amb altres associacions similars a la vostra d'altres pobles?

Estam en contacte amb la FAPA i la COAPA, que és la federació a nivell de Mallorca i a nivell de les Illes Balears.

9.- Ens podeu contar alguna anècdota que hageu viscut com a associació?

Ara mateix no se'ns acut cap.

10.- A quina associació voldríeu que féssim l'entrevista el mes que ve?

A Titoieta Ràdio.

11.- Voleu afegir res més?

Enguany el mes de juny col·laborarem també amb l'Ajuntament en unes xerrades sobre el món de la bicicleta.

Agraïm la col·laboració de tots els pares i mares que de manera puntual o continuada ens ajuden a treure endavant les diferents activitats que realitzam. També donam les gràcies a l'escola, a l'Ajuntament i a Algàlia Esports.

Volem aprofitar aquest espai per recordar als pares i mares que l'AMPA és un mitjà de comunicació entre família i escola i que el nostre objectiu com a junta directiva és que les famílies comptin amb nosaltres per resoldre aspectes personals i generals que afectin l'educació dels nostres fills i filles.

12.- Per acabar ens heu de fer una glosa.

No és un glosa és un cita de Derek Bok:
"Si creus que és cara l'educació... prova amb la ignorància"

Aquesta ha estat l'entrevista que hem realitzat a na Catalina, expresidenta de l'AMPA i membre del consell escolar, i a

na Joana, actual presidenta de l'AMPA.

Com us dèiem a la introducció, analitzau vosaltres, respectats lectors, la importància de la feina que fan aquests pares i mares que estan immersos dins l'àmbit educatiu amb l'objectiu de defensar els drets del nins i nines que van a l'escola d'Algàida. Gràcies per tot el que feis pels pares, mares i infants. De ben segur que contribuïu al que pensam que han de ser aquests anys d'educació, infants ben preparats, però sobretot infants feliços.

Salut, pau i feina per a tots i ens retrobam d'aquí a dos mesos.

**MARGALIDA TOMÀS,
FORNERETA**

**JERÒNIA M. VANRELL, DE
CAN RAPINYA**



Nota de la Redacció: Totes les fotografies que acompanyen la secció *Ens heu de fer una glosa* d'aquest mes corresponen a la tancada que l'AMPA organitzà el passat 25 d'abril, participant de manera activa a la campanya promoguda per la plataforma Crida per una Educació Pública de Qualitat contra la LOMCE, la nova llei d'educació que vol aprovar el Govern de Madrid, les lleis educatives balears i les retallades.

Ens heu de fer una glosa

AGENDA CULTURAL ALGAIDA, PINA I RANDA MAIG - JUNY 2013

Dimecres, 8 de maig

18.00H Festa del llibre. Contacontes del desert a càrrec d'Abdu Chiakh i Maria Rosselló (Associació d'Amics del Poble Saharaui). Per a infants de 4 a 10 anys. Durada: 50 minuts. Acte organitzat per la Biblioteca amb la col·laboració del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació. Acte gratuït.

Divendres, 10 de maig

21.00h. FESTA DEL LLIBRE. Presentació del llibre Varietats Locals de les Illes Balears (Edicions Document Balear, 2013) d'Aina Maria Socies Fiol a càrrec d'Antoni Garcias *de ses Cases Noves* i Joan Mas *Collet*. El llibre pretén ser una eina bàsica per a la recuperació i conservació del nostre patrimoni genètic, agronòmic i cultural. Acte organitzat per l'Ajuntament d'Algaida.

Dissabte, 11 de maig

De les 16.00 a les 19.00h. FESTA DEL LLIBRE. Al pati del casal Pere Capellà. **Mercadet Solidari de venda de llibres de segona mà.** La recaptació de la venda de llibres anirà destinada a Associació Zaqueo (entitat solidària que diàriament atén a Palma més de 200 persones en situació de marginació). Amb la col·laboració d'Algaida Solidari.

Durant la realització del mercadet solidari es realitzaran activitats adreçades als infants:

Tallers de punt de llibre

A les 16.30h i a les 17.30h **Contacontes** per a infants a partir de 6 anys a càrrec de Maria Antònia Reynes; **Contacontes** per a la família a càrrec de Maria Jaume *Mindona* i **Contacontes en anglès** per a infants de 3 a 6 anys, a càrrec de Josie Grant. Places limitades. Inscripcions a les Oficines Municipals de la Casa de la Vila.

Activitats organitzades per la Biblioteca Municipal, l'Associació de Pares i Mares del CEIP P.B.Pou i Algaida Solidari. Activitat gratuïta. Al casal Pere Capellà.

Diumenge, 12 de maig

17.30h. Festa del llibre. Contacontes: *Nassos i més*, a càrrec de Centimets teatre i Discussions Productives. Un contacontes conduït pels protagonistes de la història i que enganxa en el primer moment... A qui no li agrada que li contin un conte abans d'anar a dormir? A mesura que el conte avança la nostra habitació es transforma en la més gran caixa de sorpreses de la mà de n'Olivia i el seu nas vermell com una tomàtiga.... Adreçats a infants de 3 a 9 anys. Durada: 45 minuts. Preu entrada: 2,00€. Venda entrades a les Oficines Municipals de la Casa de la Vila fins divendres dia 10 de maig. Acte organitzat per la Biblioteca Municipal d'Algaida.

Dissabte, 18 de maig

18.00. Espectacle de Teresetes: *El Ratoncito Pérez...espera a Pérez*. A càrrec de la Companyia Burbujas (Argentina). Un espectacle de titelles per a infants a partir de 4 anys. Dins el marc de 15è Festival internacional de Teresetes de Mallorca. Durada: 50 minuts. Al



casal Pere Capellà.

Diumenge, 19 de maig

A partir de les 18.00h. FESTA DEL LLIBRE. Tradicional venda de llibres en català a càrrec de la Delegació d'Algaida de l'Obra Cultural Balear, de la Papereria Sol Naixent i venda de llibres editats per l'Ajuntament d'Algaida. A la Plaça.

Divendres, 24 de maig.

21.00h FESTA DEL LLIBRE. Presentació del llibre *Els formatges tradicionals de Mallorca* de Llorenç Payeras i Jaume Falconer. En acabar la presentació del llibre hi haurà una petita degustació a càrrec del Forn de Can Salem. Al casal Pere Capellà.

Dissabte, 25 de maig

De les 11.00 a les 19.00 h. II Fireta Artesanal. Venda i promoció de productes artesans i agroalimentaris. A la placeta de l'església i carrers dels voltants.

17.00 h. Taller infantil: *El Trencaclosques Gegant*. Mitjançant el joc i d'una manera molt dinàmica i al mateix temps educativa, els infants aprendran tot el procés de recollida i de reciclatge i hauran de muntar el trencaclosques gegant. Durada de l'activitat: 2 hores.

Diumenge, 26 de maig

10.00 h. II Fira d'oportunitats, amb ofertes especials de productes i serveis de les empreses del municipi. Organitzada per l'Associació de Comerç i Empresa d'Algaida, Pina i Randa amb el suport de la Regidoria de Promoció Econòmica de l'Ajuntament d'Algaida. A la placeta de l'església.

18.30 h. Concert de Primavera de l'Orfeó Castellitx. A l'església de la Pau de Castellitx.

Divendres, 31 de maig

20.30h Tast de Formatges a càrrec de Llorenç Payeras. Activitat organitzada per l'Associació per a la Cultura Gastronòmica de les Illes Balears amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Algaida. Places limitades. Preu 10,00€. Al casal Pere Capellà

Dissabte, 1 de juny

18.00h. FESTA DEL LLIBRE. Lliurament dels premis del I Concurs de Narració Infantil dels alumnes del C.P. Pare B. Pou. A l'auditori del casal Pere Capellà. Acte organitzat conjuntament pel CEIP P.B.Pou i l'Ajuntament d'Algaida.

Dissabte, 8 de juny

Diada Rodant pel Món. Amb motiu de la celebració el passat dia 5 de juny del Dia Mundial del Medi Ambient. Catalina Capellà i Eusebi Colomer, que amb el seu projecte Rodant pel Món, una aventura de 3 anys amb bicicleta ens faran conèixer la seva experiència i la seva aventura que varen viure durant 3 anys fent la volta al món amb bicicleta. Coneixerem els paisatges més espectaculars del planeta, les diferents cultures, costums, menjars, religions i sobretot recursos d'arreu del món. Però, sobretot i molt important, amb ells promourem la cultura i ús de la bicicleta de transport com a mitjà ecològic i de benefici per a l'individu i la comunitat. Aprendrem a fomentar el respecte i la



convivència amb la Natura.

10.00h. Rodant pel món. Xerrada sobre els països del món . Com són les bicicletes a la Xina? Com van vestits a l'Índia? Adreçat a pares, mares i infants de 3 a 5 anys.

Durada de la xerrada: 1h i 30 minuts.

Preu: 1,50€. Places limitades

11.30h. Rodant pel món. Com es comunica un mallorquí pel món? Xerrada-col·loqui que ens ajudarà a conèixer què mengen a Amèrica del Sud, quina flora i fauna hi ha a Laos, etc.

Adreçat per a infants de 6 a 12 anys.

Durada de la xerrada: 1h i 30 minuts.

Preu: 1,50€. Places limitades

17.00h. Rodant pel món. Xerrada –col·loqui on els protagonistes ens parlaran de la seva aventura en general i on ens contaràn coses tan curioses com equipar una bicicleta per viatjar, com adaptar el cos a l'aventura, etc. per a joves a partir de 12 anys.

Durada de la xerrada: 1h i 30 minuts.

Preu: 1,50€. Places limitades

20.30h. Projectió de l'audiovisual: *Rodant pel món*, una aventura de 3 anys amb bicicleta. Seguidament, xerrada on podrem viure amb els protagonistes el seu dia a dia enregistrat per ells mateixos i compartir l'experiència. Durada de l'audiovisual: 45 minuts.

Preu: 1,5 €. Obert a tothom.

Del 3 al 31 de maig a la Biblioteca Municipal podreu gaudir del **Bibliofons. Servei de Biblioteca** mòbil amb llibres, revistes i pel·lícules relacionades amb la cooperació i la solidaritat. Amb la col·laboració del Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació.

LA PRESÓ: PRESENT, FUTUR, REINSERCIÓ

És el títol de la conferència - col·loqui que, organitzada pel Secretariat de Pastoral Penitenciària, es va celebrar a l'auditori del casal Pere Capellà el passat divendres dia 26 d'abril.

Després d'agrair molt sincerament al nombrós públic assistent la seva presència, el voluntari de la Pastoral, Biel Vich, va fer una presentació del tema a tractar, en què va destacar, ja d'inici, una sèrie d'aspectes que es repetiren al llarg de la xerrada.

Va deixar ben clar que un dels principals objectius era apropar la realitat de la presó a una societat que la desconeix, tot i que és un tema difícil i delicat, pràcticament no deixa indiferent ningú. Tot seguit va posar una sèrie d'exemples per tal de demostrar que les circumstàncies tenen una influència decisiva al camí que han seguit molts d'interns, ja que molts no han pogut elegir lliurement cap a on orientar la seva vida

Després de remarcar que la presó marca, que deixa senyal i que quan una persona hi entra, a més de perdre la seva llibertat, perd, també, la relació familiar, queden molt



retallades tant la seva intimitat com la llibertat d'expressió, la convivència es pot fer difícil, i que, si la condemna és molt llarga, es va deteriorant la personalitat. Va agrair a la Parròquia la seva magnífica disposició a col·laborar en tot el que se li demana i, molt especialment, amb la Pastoral Penitenciària, així com, també, a l'Ajuntament per haver donat totes les facilitats per dur a terme l'organització de l'acte.

Tot seguit va donar la paraula al Director-Coordinador de la Pastoral Penitenciària, Jaume Alemany, que va fer una exposició clara i exhaustiva de la realitat del centre penitenciari: la seva organització, el seu funcionament, la relació amb els interns i les seves famílies, la manca de treball, les activitats que s'hi duen a terme... Així com també va destacar el perfil de distints tipus d'interns: uns amb problemes de salut mental, uns altres drogodependents, bastants persones majors, un elevat nombre d'estrangers, etc.

Va fer especial menció a la necessitat d'augmentar la plantilla de personal tècnic qualificat: psicòlegs, educadors socials... per passar a l'aspecte de la reinserció, ja que els delictes són uns fets socials que indiquen defectes i desequilibris en l'estructura de la nostra societat; per tant, s'ha de procurar que l'intern surti més socialitzat del que hi va entrar, per tal de tractar d'incorporar-lo pacíficament a aquesta societat.

Quan un intern surt en llibertat es pot trobar amb una actitud de rebuig de la societat, com amb una autopredisposició psicològica per sentir-se rebutjat. Així, el deure social no acaba amb l'alliberament, sinó que s'hauria de disposar d'uns serveis capaços de donar a l'alliberat una ajuda post-penitenciària eficaç, encaminada a disminuir els prejudicis cap a ell i ajudar-lo a readaptar-se amb la màxima normalitat.

A continuació va prendre la paraula la voluntària Katia Suñer, que va fer una brillant exposició de la tasca que duu a terme la Pastoral Penitenciària. Després de destacar el respecte, l'educació i l'agraïment dels interns cap als voluntaris responsables dels distints mòduls, va explicar les distintes intervencions, que van des d'una simple xerrada amb els interns fins a atendre una petició de roba, una gestió amb algun familiar, l'organització de diverses activitats, una senzilla pràctica religiosa els caps de setmana, fins a la culminació amb una gran celebració comunitària a la qual assisteixen un elevat nombre d'interns de tots els mòduls al sociocultural una vegada al mes. En definitiva, es tracta d'entrar als distints mòduls una glopada d'aire fresc, d'acompanyar els interns, d'estar al seu costat, d'escoltar-los i d'ajudar-los en tot el que està a l'abast dels voluntaris.

Acabada la seva intervenció, es va donar resposta a una sèrie de dubtes, interrogants o simples curiositats que varen presentar els assistents i d'aquesta manera es donà per finalitzat l'acte.

BIEL VICH

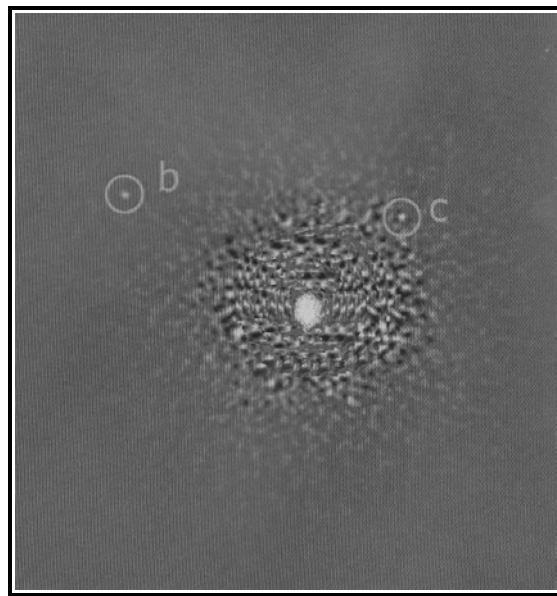


PUNTS QUE SÓN PLANETES

Els exoplanetes o planetes extrasolars fa molts anys que són notícia. Per si no ho recordau, són aquells que es troben orbitant un estel que no és el nostre Sol, sinó un altre dels que veim al cel durant la nit.

El telescopi espacial Kepler és un dels encarregats de vigilar més de 150 mil estrelles per tal de trobar aquests planetes extrasolars. No obstant això, com que estan tan lluny de nosaltres, resulta impossible poder-los veure i per això necessitam tants instruments i descodificadors per analitzar les imatges que treim properes a algunes estrelles, per tal de saber i intentar veure si a prop hi ha algun planeta. Per això, la majoria dels planetes que s'han trobat no són de la mida de la Terra, sinó que són gegants molt més grossos que Júpiter. I pensareu: segur que molts no deuen ni existir, perquè és impossible fer-los cap fotografia. Doncs, vaig estar cercant, i ja fa anys que corren fotografies de planetes extrasolars per Internet, com la que hi ha al costat d'aquestes línies, que és del 2009. I heu de pensar que en aquests darrers anys encara hem millorat la qualitat de les imatges que captam i dels instruments i de cada vegada som capaços de detectar planetes de cada vegada més “petits” i més pareguts a la Terra.

A més, si els planetes trobats són d'una grandària similar a la Terra, també s'analitza si estan suficientment a prop de l'estrella a la qual orbiten, perquè aquesta els faci arribar molta llum i calor per poder contenir vida. I és que si estan massa a prop de l'estrella, la temperatura és massa elevada i no hi podria viure cap cèl·lula; mentre que si el planeta trobat està massa allunyat, hi faria massa fred i tota la superfície estaria congelada. Per això, es procura prioritzar les investigacions als planetes que es trobarien a la distància més o menys similar a la que està la Terra del



Sol, per saber en un futur si hi viu algú, o per si hi hem d'anar nosaltres a viure després d'haver espatllat el nostre planeta ja del tot.

Per exemple, si seguim amb l'exemple de la fotografia, podem veure un planeta que podríem anomenar “c” i un altre “b”. El primer té 10 vegades la grandària de Júpiter (el més gran dels nostres) i fa voltes a l'estrella a la distància equivalent a la que ho fa Plutó al nostre Sistema Solar, és a dir, el planeta està gelat i és enorme. El planeta “b”, però, encara és pitjor, ja que a més de ser quasi tan gran com el “c”, fa voltes a l'estrella el doble de lluny!! Fou per això que aquesta família de planetes varen descartar-se dels possibles indrets on trobar vida. I això sense comentar que l'estrella a la qual orbiten es troba a uns 130 anys llum de distància, és a dir, que si anéssim tan aviat com la llum, tardariem 130 anys a arribar-hi!

Per acabar diré que recentment han trobat al Sistema Solar anomenat Kepler-62, situat a una distància de 1200 anys llum de la Terra, cinc planetes que hi fan voltes (que han batiat amb els noms de 62b, 62c, 62d, 62e i 62f), a més d'unes altres troballes a un altre Sistema Solar, on

n'hi ha dos (el 69b i el 69c), i es troben a 2700 anys llum de distància! De tots ells, segons sembla, hi ha el 62e, 62f i 69c que a més de ser rocosos (estan formats de terra i roca com el nostre), es troben orbitant a la seva estrella a una distància similar a com ho feim nosaltres. Per tant,

es troben en les condicions de temperatura que permeten la vida!

De totes maneres, heu de saber que només coneixem de moment una estrella que tengui un planeta amb vida: el Sol.

G. S.

LA PÀGINA DE LA PARRÒQUIA

En primer lloc, volia agrair-vos a tots vosaltres la vostra participació en les celebracions de la Setmana Santa. Estic content de poder comprovar que el poble d'Algaida assisteix a les celebracions i que és solidària tant amb els que menys tenen com donant una mà a la Parròquia.

D'aquestes festes passades vull agrair-vos la solidaritat amb la Pastoral Penitenciària de Mallorca amb les vostres donacions de crespells per tal que almenys alguns dels presos del Centre Penitenciari de Palma poguessin menjar algun dels dolços típics de les festes de Pasqua.

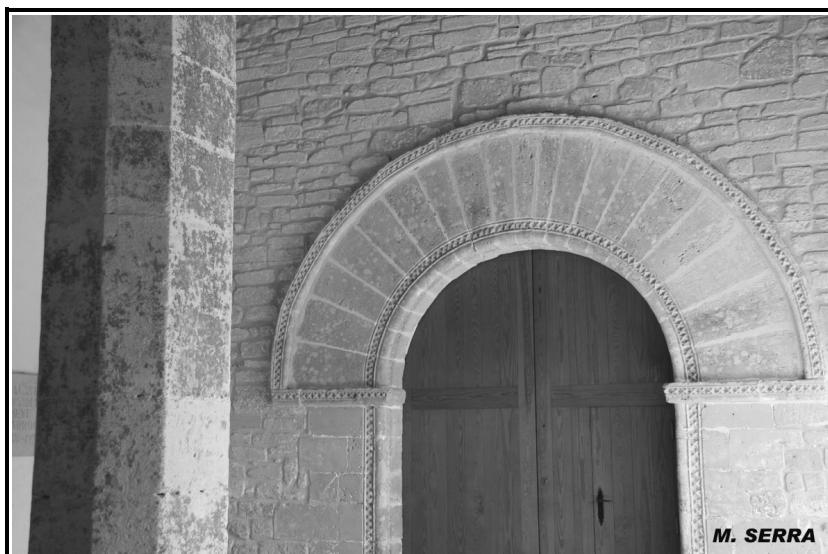
De la mateixa manera, estic molt content de la participació en el Dia de la Pau i la pujada de la Mare de Déu cap a Castelltix, ja que en cap moment feren falta mans per poder pujar-la. Va ser tan guapa aquesta pujada que ja us ho anunciï: l'any que ve repetirem.

Aquest mes de maig el començam recordant-nos de la nostra mare el primer diumenge de maig; però, a més a més, els cristians el dediquem a fer devoció a la Mare de Déu. Per això, Maig és el Mes de Maria. A la nostra Parròquia, cada diumenge del mes de maig hi haurà missa a l'Ermita de la Pau de Castelltix a les sis de l'horabaixa. Des d'aquí us convid a participar d'aquestes celebracions que farem a la Pau.

Finalment, i com és habitual, el darrer diumenge de maig celebrarem a la Pau el final de curs de la catequesi, amb una missa i un petit berenar damunt l'era.

Fins aviat

**ANTONI CAÑELLAS BORRÀS, CO,
RECTOR D'ALGAIDA**



Fa 317 anys. - L'any 1696 es fa a Mallorca una lleva de 500 soldats d'“infanteria per passar a la Ciutat de Milà”; els interessats rebran 100 reals castellans “y quatre sous al dia per secorro ... y les vestidures de cap he peus so és sinberga, Juba, Calsons, Calses, Sebates, dos Camises y dos Calsons de lly, Corbata, Capell, talay, Espassa” (el talay és el taalí, una corretja per sostenir penjada l'espasa). A més, “fent-los Bon tractament que se'ls deu com he soldats de Sa Magd”. Desconeixem si qualque algaidí s'embarcà en aquesta aventura, però hem volgut recollir la paga (que no estava malament) i el vestuari que se'ls proporcionava.

Es veu que ja hi havia accidents amb carros que atropellaven “minyons y persones inadvertides” i per evitar-ho es publica una ordre que mana que “entrant per los poblats axí de la Ciutat com de les demás Vilas de le part forana agen de aportar al parell per lo cabrestell henant devant el carro en pena de 25 lls y dos anys de desterro de lo pnt. Regne”. Es veu que s'havien produït desgràcies perquè el castig és molt rigorós, però és que també s'especifica que si per incompliment de l'ordre es produïa dany personal la pena era de cinc anys de galeres i en cas d'haver-hi mort, galera perpètua; això era pitjor que pena de mort.

Una notícia curiosa ens la proporciona la viuda de Francesc Oliver que compareix a l'Ajuntament (“a la pnt Cort”) i manifesta haver heretat unes cases (assenyala els confrontants) carregades amb diversos censals i considera que no li és “de ninguna conveniència sustentar aquelles per so les ret y renuntia a la pnt Cort Rl. dihent que dequí aldevant no vol fruir de ditas cases”. Pot ser un precedent? Si continua l'escalada de la contribució urbana tal vegada haurem de renunciar a la propietat de qualque immoble, l'haurem de “retre”.

L'Ajuntament es trobava en possessió d'objectes molt diversos procedents d'embargaments (que llavors es deien segrests) i el que feia era encantar-los (ara en diem subhastar) i adjudicar-los “al més dient”, al que més oferia. D'aquest any són les següents subhastes: una aixada que es queda Mateu Company per 5 sous 8 diners; una pastera de pi adjudicada a Pere Mulet per 2 lliures 6 sous; un llit de morer tornejat i un bufet a Pere Jeroni Pujol per 17 sous; i una bacina de llautó a Antoni Vanrell per 8 sous.

També ens trobam amb diversos plets que el batle ha de resoldre: en un d'ells Antoni Servera reclama que Pere Joan Ribes li pagui catorze jornals d'una escarada; aquest darrer es nega a pagar-li i manifesta que el Servera, dient que estava malalt, consta que “jugava a bolla mols dies y altres dies annà a segar per ell”. La sentència va ser “que dit Ribes avia de pagar y donar a dit Servera 14 jornals a rehó de 6 sous y dels gastos cada u pagar els seus”.

Un altre plet és entre cunyats: Pere Fiol de Binicomprat i la viuda del seu germà Miquela “gretias” (deu ser Garcies). Pere Fiol li reclama el lloguer “de la Cabana de Binicomprat he ont dita gretias dix a hebitat per espay de 12 anys y a rehó de 5 lliures cade any de ànnua mersè”, és a dir que li demana 60 lliures; la cunyada contraataca exigint-li una quantitat semblant per “milloraments y adobs” que ha fet a les cases i per la legítima que li correspon. Sembla que el plet acaba en un empat i cap dels dos ha de pagar res.

Acabarem amb una ordre “que mane que lo dissapte S. y de Rams y Semana Santa no's sonerà ningun gènere de instruments ni que's fassen musiches ni que's sonen ninguns gènere de instruments”.

PERE MULET

NEOMASCLISMES I CONDUCTES DE RISC

Bob Dylan cantava que els temps canviaven i feia una crida a pares i mares, per tal que es retirassin del mig si no podien donar una mà als seus fills i filles àvids cercadors de noves formes de vida. Si no saps o no vols situar-te al nou camí que ofereix la igualtat entre dones i homes, almenys aparta't i no posis obstacles. Seria molt millor, no obstant això, fer pinya, caminant junts en aquest apassionant trajecte de la igualtat, que és inevitable i irreversible.

Aquesta introducció ve al fil de les declaracions de Toni Cantó, que són el reflex del que alguns homes pensen. "Canviem perquè tot segueixi igual", així ho deia el totpoderós personatge d'*El Guepard*, a la novel·la Giuseppe Tomasi, després a la pel·lícula de Luchino Visconti.

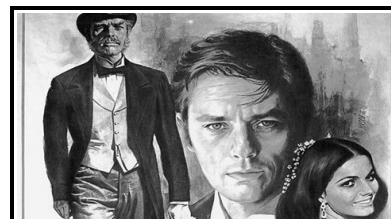
La igualtat està molt bé i ens adaptarem a ella, sempre que no ens toquin les nostres importants parcel·les de poder, pensen alguns. Però sense remoure les estructures de poder, mai s'ha avançat en la consecució de drets humans per a totes les persones.

En aquests moments, la crisi econòmica és aprofitada pels de sempre per aplicar la seva concepció de la política i de l'economia, per seguir amb el seu domini i poder. Els neomasclistes aprofiten la situació per perpetuar les seves visions de la societat, aquesta que advoca perquè les dones, sí, avancin en els seus drets, però que no es toquin els veritables ressorts del poder, aquests que sempre ens han estat pertinença pel simple fet de néixer homes. Es fa ben visible i l'estreta aliança entre capitalisme i patriarcat, dues cares del mateix monstre. La comoditat d'estar de forma permanent en la cohort dels cavallers cuirassats porta amb facilitat a la justificació de la injustícia cap a l'altra meitat. Aquesta comoditat s'expressa freqüentment en base a formes de procedir summament sofisticades. D'aquesta manera, identifica aquest procedir com a neomasclisme i s'integra en molts àmbits del poder. Neomasclisme que busca i sovint troba els seus principals nutrients en una cultura social, política, econòmica, consumista que se sustenta en la virulència dels seus missatges. En la manifesta capacitat de contaminar i no anteposar la reflexió sobre la realitat. Neomasclismes i micromasclismes que s'inoculen, des de les bases, des dels púlpits "sagrats" siguin en les esglésies o en els parlaments, per no admetre que des dels camins d'una veritable corresponsabilitat amb la tasca, el reconeixement i integració en els nostres camins de creixement com a homes, és indispensable avui, integrar els feminismes. Mentre la ceguesa del domini hegemònic patriarcal ens segueix ajudant a enllustar les nostres armadures, oxidades per cert, per continuar les nostres batalles de poder i enfrontament: violent, mentre ostentem el poder de decidir sobre moltes de les situacions de l'altra meitat, les dones.

Abandonem, doncs, els privilegis, per injustos (tal com proposa el primer punt de la Declaració de Barcelona dels Homes per la Igualtat) i parlem dels guanys del canvi a la igualtat. El masclisme mata també els homes: violència entre nosaltres, conductes de risc, descuit de la nostra salut. Caminar des de l'esfera del poder, desfent-nos de privilegis, per arribar a la de la cura ens farà millors persones, més preocupats per la vida i el benestar dels altres i ens connectarà amb la nostra autèntica i rica essència emocional, ara totalment atrofiada per les exigències i càrregues del patriarcat. Sobretot podrem caminar junts, no sobre, de les nostres companyes, les dones, abandonarem jerarquies i tòxiques fórmules de relació.

Aquest text forma part de l'editorial dedicada als NEOMASCLISMES, de la revista digital que podeu trobar a: <http://www.hombresigualitarios.ahige.org/>

PERE FULLANA FALCONER



Plana pinera

I sense témer-nos, ja ens trobam al mes de maig, tot i que el final d'abril ens ha destorbat l'arribada de l'estiu, ja que quan molts ja pensàvem a fer el canvi d'armari, hem hagut d'aturar en sec i tornar a treure les jaquetes, perquè el temps ha refrescat i hem tengut un grapat de dies plujosos. No obstant això, el que per a alguns són "mals dies", per a d'altres és bon temps, ja que hauran aprofitat per anar a cercar caragols per menjar per Sant Marc, esperar que surtin els darrers d'espàrrecs, omplir les cisternes i que el sembrat pegui la darrera estirada abans de l'arribada de l'estiu, per tal de tenir una bona collita.

El poble de Pina segueix més o menys en calma, dins de la situació que es viu arreu de l'estat. Així i tot, el poble segueix en moviment. Sembla que la Farmàcia Rey segueix marxant, té més activitat els dies que el centre de salut roman obert. També hi ha moviment d'obres, ja que segons hem sentit a parlar, està en obres un nou restaurant que s'ubicarà a prop de Plaça; i com també, d'un grup de joves i famílies que s'han organitzat per tal de comprar setmanalment productes ecològics conjuntament.

A més, encara que les darreries d'abril han estat de fred i pluja, la primera quinzena fou de sol i d'altres temperatures i, per això, s'organitzà a través dels Merdufais, la segona sortida de Nordic Walking. Els participants varen fer una sortida pels afores de Pina, amb la guia i assessorament d'un professor, i sembla que s'han animat amb aquesta recent modalitat d'esport. Esperem que agafin força i segueixin organitzant sortides.



I amb motiu de la Diada del Llibre, els Merdufais i el COF Pina varen organitzar un intercanvi de llibres entre la gent del poble. Però, una vegada més, la participació va ser més baixa del que s'esperava. Sincerament, és una llàstima que aquestes activitats tenguin tan poca participació.



Ens Agrad

Si el mes passat publicàvem en motiu de queixa la presència de clots a diferents parts del poble, en aquesta ens toca felicitar l'Ajuntament per haver tapat ja tots aquests forats de l'asfalt de tot el poble.



No ens agrada

A continuació, passam a transcriure una queixa que ens ha arribat d'un piner:

"Els piners començam a estar una mica cansats: ja fa vergonya de tan brut, descuidat,

fastigós i abandonat com està el nostre poble de Pina. Des que Algaida no posa o contracta les màquines de neteja, els caminers d'Algaida ja no vénen per Pina a netejar o fumigar les voreres, netejar la Plaça, recollir el punt verd, tot això que sí que a Algaida es fa i a "PINA NO". Entre merdes de cans, cigarrets, papers, voravies en mal estat i sense acabar i què sé jo què més es pot trobar per les voreres del poble, AIXÒ FA VERGONYA, i ho dic pel poble d'Algaida, a veure si també pensen en nosaltres i almenys una vegada al mes, com a poc, els caminers d'Algaida també s'acosten per Pina, a netejar una mica el nostre poble.

Doncs res, aquí us deix unes fotos del que em vaig trobant diàriament per Pina ...”



Pina CF

L'equip d'Es Figueral es troba en un moment que mai havia viscut, un moment que s'ha d'aprofitar per gaudir i per compartir amb la seva afició.

Aquest mes d'abril ha disputat els seus partits com a local a l'estadi d'Es Figueral i ha tengut també jornada de descans. Així doncs, els darrers tres resultats han estat els següents:

Pina CF 5 – Son Macià 0 Pina CF 5 – Son Roca 0 Pina 2 – Sant Marçal 0

El nostre equip no ha encaixat ni un gol a la porteria, ara propietat d'en Jordi Muro, a més de la bona feina defensiva, la combinació i creació de joc enmig del camp i de l'efectivitat dels davanter. Per això, s'ha demostrat l'esforç dels jugadors durant tota la temporada, i els desitjam tota la sort per afrontar aquesta recta final, plena de partits importants, que poden marcar una temporada històrica en la breu però intensa història del Pina CF.

Per això, i per fer de l'esperat ascens una realitat, necessitam com sempre el suport de tota l'afició de Pina i la que ens segueix també de fora.

“De Son Bou a Son Perot, de Son Reus al puig Moltó. Se nota, se sent, Pina està present!!”

I recorda, que si vols enviar-nos notícies o col·laboracions com ha fet aquest mes un piner, fes-ho a la següent adreça: planapinera@gmail.com

UN PINER XAFARDER

Estimats amics d'*Es Saig*,

Us envii un glosat que ha fet el meu nebot **Joan Janer**, que ha manifestat que li agradaria molt publicar a *Es Saig*, la nostra revista. Em demana que faci el bon ofici de presentació. És de les primeres coses que fa i hi enumera les possessions d'Algaida que ell coneix perquè tresca per tot amb la bicicleta o el motoret. A mi em fa gràcia perquè, sense saber-ho, ha fet un glosat dels que en diuen enumeratius, com és per exemple la famosa -en el meu temps famosa- codolada de Sa Plaça.

Gabriel Janer Manila

ANOMENAM POSSESSIONS

Algaida està situat
a Mallorca, dins es Pla,
una història per contar
d'interessant veritat.

Una cosa ja s'ensenya
amb la glosa que comanda,
a la part del puig de Randa
trobam les cases d'Albenya.

Al mateix indret trobam
Sa Mata i Son Romaguera,
Pola i Poló més darrera,
Son Trobat i no acabam.

A la part baixa, Son Reus,
bon paisatge el de Treuré!
Si mires arran de peus,
Son Veny hi veuràs també.

I si alces un poc la vista
observaràs un casal
que enmig del pinar s'enquista,
són les cases d'Es Serral!

Més aprop ja hi ha Son Roig
Son Canals i Punxuat,
Sa Serra lloc adequat
veure-la ho és un goig.

Son Agustí i Son Verdera
S'Heretat i S'Arboçar,
Marina Vell vol brillar
com a tendra ginestera.

La glosa no s'atropella
amb la paraula, és normal,
anomena Son Real
i també Sa Torre Vella.

So na Móra, es Rafalet
de terreny un bon redol,
entre Son Lluc, Son Pujol.
Vaja, vaja, quin indret!

Son Llubinet, Son Llubí,
Son Maig i Son Barceló,
un lloc molt acollidor
molt agrada a l'algaídi.



Ens acostam cap a Pina,
circulant pel camí vell,
on el temps ja difumina
Son Moll Nou i Son Moll Vell

Dins el poble hi ha Son Ribes
que destaca dins lo nou,
més amunt, fixa't, arribes
a les cases de Son Bou.

Quasi ja a dins Lloret
les cases de Son Servera
d'allà es veu lluny la senyera
de les de Son Miquelet.

Son Perot i Son Reus Vell
Cabrera i Son Mesquida.
Vaja cançó divertida,
de noms ja n'hi ha un bon ribell.

Bé podrem encendre un ciri
per guardar tal testimoni
Males Herbes, patrimoni
ja més aprop de Montuïri.

Al camí vell de Porreres
Son Coll Vell i Son Coll Nou,
ja no senten cap renou
no queden figueraleres!

La romeria, un tresor,
a la Pau de Castellitx,
Castellitx d'en Barra d'Or
qui té l'era ben enmig.

Arribant ja al destí,
mos topam amb Son Alegre,
Binicomprat, que s'integra
dins un paisatge tan fi.

Amb un amor que és molt gran
he creat aquesta glosa
per deixar clara sa cosa
que a tots voltros vos deman:

'Dorau les possessions
aquestes cases antigues
estimats amics i amigues,
adorau-les fins al fons!

JOAN JANER ROSSELLÓ

3 de febrer de 2013



(VE DE LA PÀGINA 48)

I de més grandet, on estudiaries?

L'ingrés ja el vaig fer al col·legi Sant Felip Neri i el dia de l'examen, a l'institut Ramon Llull, va ser quan vaig estrenar els primers calçons llargs. Fins a tercer de batxiller, vaig estudiar a Sant Felip Neri i, a partir de quart, ja vaig anar a MontisIÓN. Mon pare feia de taxista i considerava que havíem de tenir una bona educació per tenir la recompensa en ser grans. No ens ha deixat cap gran herència, però les eines perquè poguéssim tenir un futur millor que el seu, sí que ens les va donar, i això és d'agrair.

Quan vaig haver aprovat la revàlida de quart, encara no havia fet els catorze anys, que els complia dia 6 d'octubre, i ma mare m'acompanyà a l'escola de magisteri per matricular-me i estudiar de mestre amb el pla antic. Però el director, em veure'm tan jovenet i tan poqueta cosa, va convèncer ma mare perquè fes el batxiller superior, cosa que em permeté tenir en Toni Tarabini de professor de llatí, quan encara no havia sortit de frare jesuïta. En haver aprovat la revàlida de sisè curs, ja vaig fer magisteri a l'escola Normal i vaig acabar la carrera quan tenia devuit anys, que això devia ser devers l'any 1971.

**Per què estudiaries magisteri i no una altra carrera?**

Passava que aquí havies de triar entre comerç, magisteri o arts i oficis; no hi havia res més, en no ser que els pares et poguessin pagar una carrera a fora. El meu germà va fer turisme i jo magisteri, que no vol dir que un hagi de ser molt viu per ser mestre. Basta veure que l'hereva legítima de la corona espanyola, si es reformés la Constitució, n'Elena de Borbó, també arribà a mestra d'escola; amb els millors professors i "enxufada", això també.

En aquell temps d'estudiant de magisteri, les classes encara es feien separades per sexes i jo ja no vaig viure la "festa" que degueren fer quan s'ajuntaren, just després que jo acabàs la carrera, quan ja feia les pràctiques a l'escola de La Soledat. Allà em vaig trobar un director, un home sord i major, que esperava els mestres en pràctiques com qui esperar el Messies, per l'ajuda que representava per a ell el simple fet de posar ordre dins la classe.

A quin lloc ja feres feina de mestre?

El primer lloc va ser a La Salle del Pont d'Inca, on també hi havia dos mestres algaidins, en Jaume *Torres* i en Biel *des Porxo*. Allà record el primer dia de classe: un primer curs de quaranta-cinc al·lots, amb tots els altres formats abans d'entrar i "l'hermano Sebastià" posant l'himne nacional per l'altaveu i donant els crits de rigor: Espanya! I tots, Unaaa!!.. Espanya! I els meus, Doos!!.. en lloc de dir "grande", que ningú els ho havia ensenyat i jo, que n'era responsable, a punt d'esclafir de riure.

El curs següent no vaig fer escola, perquè em vaig presentar "voluntari" a fer el servei militar a aviació, no perquè fos més valent que els altres, sinó per fer-lo aquí i no haver de sortir de Mallorca. Vaig acabar la mili dia 14 de gener, tres mesos abans d'hora per qüestions pressupostàries, i dia 15 ja entrava a fer feina, per una substitució, a l'escola d'Es

Vivero, que estava just a l'altre costat de carrer dels blocs de cases militars de Son Rullan, on vivien els meus superiors del quarter. I, oh miracle!, si feia dos dies era el darrer mot del credo; de cop, pels que et feien totes les putades que podien, mira per on, vaig passar a ser “don Manuel”. A l'escola d'Es Vivero hi vaig estar un any, el curs 71-72 i durant els estius feia colònies a Can Tàpera, que havia sortit voluntari durant el darrer curs de carrera, quan don Melcior Rosselló, el director de l'escola de Pràctiques, cercava mestres per fer aquest treball.

A quins altres llocs has fet feina?

Després vaig fer escola a Casa Maternitat, un prefabricat de quatre aules que estava on ara hi ha el col·legi Costa i Llobera, del carrer General Riera. De director hi havia don Francesc Soberats, que havia salvat la vida durant la guerra perquè feia de soldat i, després, com a càstig, fou desterrat a la península. Ell, republicà convençut, sempre em deia que no em ficàs en política, que els feixistes eren molt dolents; perquè jo li comentava les emissions en castellà de les nits a ràdio París, quan en Franco ja estava molt fotut i el 20-N, quan pertot donaven música clàssica pel dictador mort; ens volien fer posar una bandera a mitja asta; però ell va estirar tan fort la corda, que es va rompre i ja va tenir l'excusa perfecta per no penjar-la. En aquells moments jo ja era “des partit” i celebrarem la defunció aquell mateix vespre.

D'aquella escola i també amb contracte administratiu, vaig passar a l'escola de Sant Jordi i estant aquí va ser quan vaig aprovar les oposicions, que devia ser l'any 1978. La primera plaça definitiva la vaig tenir a Es Cubells d'Eivissa; però no la vaig ocupar, perquè, per una permuta, vaig anar a Es Capdellà, on em donaren la plaça en propietat.

Quan tenia trenta anys, vaig demanar l'excedència durant tot un curs. Després de reingressar, durant un temps vaig estar al Centre de Recursos fent la feina que anteriorment duia un assistent social. Després d'això em va sortir la plaça a Son Canals, a adults, i ja fa devers vint-i-cinc anys que hi estic. Els cinc primers anys hi vaig fer de director i enguany compliré els trenta-sis de servei, que ja són molts, aviat els seixanta de vida i esper arribar amb salut a la jubilació.

Tornem enrere. Quan t'afiliaries al PCE?

Abans de la mort d'en Franco, i tenia un altre malnom, que em posà la policia, i un “nom de guerra”, que signava quan escrivia articles a Nostra Paraula; era “Nelo Mendossa”, una mescla d'homenatge als meus dos padrins. Si la policia ens detenia repartint *Mundo Obrero*, la revista del partit, durant l'interrogatori dèiem que només érem simpatitzants del partit i si ens demanaven qui era el nostre enllaç, teníem la consigna de descriure la fesomia del rei, que ja la tenien penjada a cada despatx i anaven esverats per descobrir aquell personatge que tots “retratàvem”. A la conferència de Formentera, decidírem deixar la clandestinitat i “sortir de l'armari”, fent públics els noms dels 25 membres del comitè balear del partit. De tornada ja ens esperava la força pública damunt el moll i un policia, que no sé perquè, a mi em deien “el Víbora”, se'm va atracar dient: “carrera fulgurante Víbora, de simpatizante a miembro del comité de las islas”.

Fins quan vares ser militant del partit comunista?

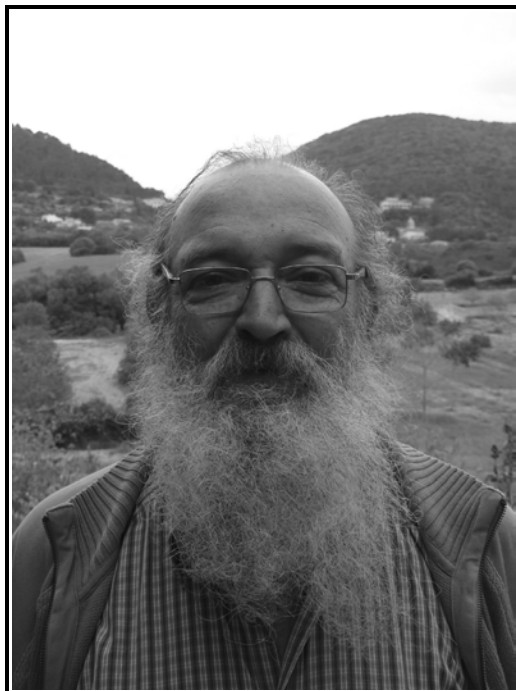
Les idees encara hi eren i, com aquell qui diu, encara hi són, però vaig deixar la militància efectiva, amb carnet de partit, a principis dels anys noranta.

Dins el partit vaig ser cap de llista a Calvià, cap de llista a l'Ajuntament de Palma, quan es va produir la gran davallada de vots. Al Senat, em vaig presentar amb na Francisca Bosch

per Esquerra Unida i després per Unitat Comunista, quan hi va haver l'escissió de n'Ignacio Gallego. És a dir, que no vaig ser a temps d'embutxacar-me res de la "repartidora", que en aquell temps en lloc de cobrar, encara havíem d'abocar doblers de la nostra butxaca.

Canviem de tema. Com i quan conegueres la teva dona, aquí present?

Això va ser (*respon ella*) l'any 1972 que un senyor barbut em va regalar el llibre *El que s'ha de saber de la llengua catalana*, quan els dos ja militàvem al partit comunista i, en aquell moment, els dos teníem altra parella. Començàrem a festejar seriosament (*segueix ell*) i amb na Carme Vázquez, mig gallega i mig eivissenca, un còctel explosiu, hem seguit un llarg camí que encara dura. Visquérem junts "sense papers" des d'un 14 d'abril, dia de la República, i així seguïrem durant anys, però ella va patir una malaltia seriosa i, per si un dels dos se n'anava primer, decidírem legalitzar la situació i ens casàrem civilment dia 9 de febrer del 2002, davall el lledoner de davant el forn comunal de Randa. L'oficiant va ser en Jaume Garbí quan era batle d'Algaida.



Com venguéreu a parar a Randa?

Quan tenia la plaça d'Es Capdellà, visquérem durant catorze anys a una casa de lloguer; però el propietari va necessitar la casa per un fill i ens vèrem obligats a partir. Cercàvem un lloc que fos tranquil, no lluny de Ciutat, i amb un amic nostre, passàrem per Randa i aquesta vall ens va encantar, és màgica. Trobàrem l'antic propietari, i ens vàrem entendre amb el preu. Arreglàrem la casa al nostre gust i, amb el temps, hem passat de poc més d'un quartó d'extensió, quan ho compràrem, a devers cinc quarterades i mitja. Hi hem sembrat arbres fruiters, oliveres i vinya. Abans na Carme m'ajudava amb l'hortet, però d'ençà de la malaltia, qui s'hi entretén i fa de "pagès" som jo.

I del llibre sobre les escoles republicanes de Ciutat, què ens pots contar?

Amb en Toni Ramis i en Pere Carrió, quan ja teníem aquest treball enllestit i ja parlàvem de penjar-ho a internet, va sortir la proposta de www.verkami.com, que és un micro-mecenatge on exposes un projecte i la gent interessada s'hi apunta. Nosaltres vàrem posar un límit de mil euros, que era estrictament el que ens costava l'edició del llibre. La gent, per internet, podia triar entre pagar cinc euros per només l'edició digital, o deu per la digital més el llibre. Vàrem arregar més de 1300 euros. En resum, que va ser més interessant fer-ho així, perquè ha tengut molt més ressò que si haguéssim fet aquesta edició mitjançant l'Ajuntament, que no saps quin ús en poden fer, ni si els llibres queden tirats dins qualsevol magatzem municipal.

No és un gran treball d'investigació, però és un estudi divulgatiu sobre l'ensenyança a Palma durant el primer terç del segle passat. Hi ha fotos antigues de les escoles i dels canvis que han sofert, amb una petita descripció de cada una. El llibre està dividit en tres parts; la primera és una introducció que analitza com estava la situació escolar durant la segona República. La segona part estudia els símbols republicans que encara existeixen a

les escoles de Palma. La tercera és un itinerari pels centres educatius que reflecteix el bon treball, que en tan poc temps, va dur a terme aquell govern republicà basat en les normes de la Institució Lliure d'Ensenyament.

I de la situació política actual. Què en penses?

Jo diré les mateixes paraules que vaig dir a la presentació del llibre que fèrem al Club del Diari de Mallorca: "Salut, Escola i República". Si hi ha salut per viure; si hi ha escola amb el sentit més ampli de la paraula; per força, hi haurà també República; perquè aquesta situació ja no s'aguanta.

Malauradament, el sistema socialista no ha anat endavant; però és que amb el sistema capitalista hem arribat a una situació sense sortida, on els polítics ja estan desbordats per la societat civil; el moviment del 15-M, n'Ada Colau amb els desnonats, n'Arcadi Oliveres i na Teresa Forcadell amb propostes independentistes, etc. ens empenyen a prendre nous camins que no sabem on ens duran.

Aquest és el resum d'una llarga però interessant conversa, que tinguérem amb en Manuel Domenech, en presència de na Carme, la seva dona; que l'animava a contar anècdotes i vivències compartides. Algunes d'elles, però, no hi han cabut per manca d'espai.

Manel, gràcies per la xerradeta; que aviat surti a llum el segon llibre dedicat a les escoles de la part forana que esteu fent, i molta sort i salut per al futur.

MIQUEL SASTRE PUJOL FIOLET



D'aquesta manera es podien veure Venus i la Lluna des de Randa dia 27 de desembre de 2011. (Foto de **Joan Capellà**).

Una Xerradeta amb...

MANEL DOMENECH BESTARD *de Son Maiol de Randa*

Ja deu fer segurament més de dos anys que ens havien proposat fer aquesta xerradeta, que per diverses circumstàncies l'anàvem posposant; però ara s'ha produït un fet prou rellevant que l'ha feta possible, per no dir necessària.

Aquest motiu ha estat la recent publicació del llibre Les escoles de Palma en temps de la República, del qual el nostre entrevistat ha estat coautor, juntament amb en Pere J. Carrió i n'Antoni Ramis.

Amb en Manuel quedàrem a ca seva de Son Maiol un diumenge horabaixa, on poguérem gaudir de la seva conversa i de l'esplèndid panorama que es divisa des d'allà, sobre el comellar d'Es Tresorer i el massís de Randa. Vet ací el resum de prop de dues hores d'enregistrament.

Per començar, ens pots fer la teva presentació?

Som en Manel Vicent Domenech Bestard i vaig néixer dia 6 d'octubre de l'any 1953 a Ciutat. Mon pare era de Morella (País Valencià) i ma mare d'Estellencs. De malnom, a mon pare li deien en Manel *de ca Masiana*, documentat ja al segle XVIII, i al meu padrí, que també era Manel, *en Nelo de ca Masiana*. Per Estellencs, a ca ma mare, ens diuen *de ca ses Mendosses*. El meu padrí era el *sen Mendossa* i va tenir quatre filles, que passaren a ser ses Mendosses. De petit, vivíem al carrer Passatge Maneu, entre la Porta de Sant Antoni i lesAVINGudes.

Quins records tens de la teva infància per Ciutat?

Record que a devora ca nostra hi feien "Es Baratillo", enmig de lesAVINGudes. A un costat venien fruita i verdures, i a l'altra part tota casta d'animals, que els pesaven amb una romana.

De petit, record haver anar a una escola d'infants que li deien Es Jaquetots, regentada per unes senyores que de llinatge eren Jaquotot, d'aquí aquest malnom. Aquesta escoleta estava al pis principal d'un edifici situat a les

AVINGudes, on ara hi ha El Corte Inglés. Record que tenia una terrassa interior molt gran, que feia de pati escolar, damunt els magatzems de la planta baixa. No vaig anar mai amb monges; era qüestió de principis.

També record que ma mare, de vegades, ens donava una pesseta i amb el germà major compràvem quatre cucurutxos, dos de pipes i dos de xufes, a un carretó que es posava a la Porta de Sant Antoni. Les pipes, les menjàvem tot d'una abans d'entrar a escola i les xufes, d'amagat a dins classe, perquè no fèiem renou ni brutor.

